

Česká zemědělská univerzita v Praze

**Provozně ekonomická fakulta
Katedra humanitních věd**

Diplomová práce

Instituce pro trávení volného času mládeže

Bc. Lenka Rozdolská

© 2019/2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Rozdolská

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Institute pro zájmové vzdělávání mládeže

Název anglicky

Leisure time institutions of youth

Cíle práce

Tato diplomová práce se zabývá institucemi pro trávení volného času mládeže. Konkrétně se zaměřuje na vybranou instituci, která se zabývá daným tématem. Jedná se o Dům dětí a mládeže Smiřice. Diplomová práce je rozdělena na dvě části, na část teoretickou a praktickou. Teoretická část se zabývá výkladem obecných pojmů a poznatků, které jsou spjaty s problematikou volného času dětí a mládeže, pedagogiky volného času, sociální pedagogiky, neziskových organizací a prevence sociálně patologických jevů. Praktická část obsahuje představení Domu dětí a mládeže Smiřice a analýzu financování vybrané instituce. Zabývá se také problematikou, jak získat další zdroje pro financování aktivit instituce. Cílem diplomové práce je ověření hypotézy, že vybraná instituce plní své poslání a jsou efektivně využívány finanční prostředky, popřípadě návrh možných řešení jak řešit nedostatek financí na provoz instituce.

Metodika

Metodika spočívá v kombinaci empirických postupů sociálního výzkumu vhodných pro zadané téma, a to s důrazem na upřednostnění postupů nabízejících vyšší validitu. Pro tuto diplomovou práci byla zvolena metoda kvalitativního polostrukturovaného rozhovoru.

Doporučený rozsah práce
60-80 stran.

Klíčová slova

mládež, vzdělávání, volný čas, pedagog volného času, prevence sociálně patologických jevů

Doporučené zdroje informací

- Balvín, Jaroslav. Pedagogika, andragogika a multikulturalita. Vyd. 1. Praha: Hnutí R v nakl. Radix, 2012. 232 s., [xxiv] s. obr. příl. ISBN 978-80-86798-07-3.
- Hájek, Bedřich et al. Děti, vedoucí, volný čas. Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT, 2004. 120 s. ISBN 80-86784-06-1.
- Hájek, Bedřich, Hofbauer, Břetislav a Pávková, Jiřina. Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 239 s. ISBN 978-80-7367-473-1
- Kaleja, Martin. Romové a škola versus rodiče a žáci. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, Pedagogická fakulta, 2011. 162 s. ISBN 978-80-7368-943-8.
- Knotová, Dana. Pedagogické dimenze volného času. Brno: Paido, 2011. 101 s. ISBN 978-80-7315-223-9.
- Majerová, V., Majer E. Kvalitativní výzkum v sociologii venkova a zemědělství část I. Praha: PEF ČZU
- Pávková, Jiřina et al. Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]. 3., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2002. 231 s. ISBN 80-7178-711-6.
- Průcha, Jan, Walterová, Eliška a Mareš, Jiří. Pedagogický slovník. 6., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 395 s. ISBN 978-80-7367-647-6

Předběžný termín obhajoby
2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Jan Brabec, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 10. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Instituce pro trávení volného času mládeže" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne datum odevzdání _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Mgr. Janu Brabcovi, Ph.D. za cenné rady a připomínky a odborné vedení při zpracování této diplomové práce.

Instituce pro trávení volného času mládeže

Abstrakt

Diplomová práce se zaměřuje na instituce pro trávení volného času dětí a mládeže. Vysvětluje některé pojmy související s touto problematikou a se způsobem jejich financování.

Cílem diplomové práce je seznámení s Domem dětí a mládeže Smiřice (dále jen DDM Smiřice), s jejich činnostmi, způsobem financování a hlavně zjistit, zda si výše uvedená organizace plní svoji funkci a má na svoji činnost dostatek finančních prostředků.

V diplomové práci jsou uvedeny počty účastníků zájmového vzdělávání, způsob jakým byla získána data pro výzkum a také navržení možného řešení, jak zkvalitnit a rozšířit volnočasové aktivity DDM Smiřice.

Klíčová slova: děti, mládež, volný čas, volnočasové aktivity, instituce pro trávení volného času, fundraising, pedagogika volného času

Leisure Institutions for Children and Youth

Abstract

This diploma thesis is focused on leisure institutions for children and youth. It attempts to explain some common terms related to these topics and the methods of their funding.

The aim of this diploma thesis is to familiarize readers with the Children's Home Smiřice, its activities, methods of its funding and mainly to find out whether the above mentioned organization performs its function well and receive sufficient financial support for its operations.

The thesis indicates the number of nonformal education members, ways the data has been acquired for research and presents the possible solution for Children's Home Smiřice to improve and extend its leisure activities.

Keywords: children, youth, leisure time, leisure activities, leisure institutions, fundraising, leisure time pedagogy

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Volný čas.....	14
3.1.1 Historie volného času.....	15
3.1.2 Funkce volného času.....	17
3.1.3 Faktory, které ovlivňují trávení volného času	17
3.1.3.1 Rodina.....	17
3.1.3.1.1 Dětský domov.....	20
3.1.3.1.2 Dětský domov se školou.....	21
3.1.3.1.3 Výchovný ústav.....	21
3.1.3.1.4 Diagnostický ústav.....	22
3.1.3.2 Škola.....	23
3.1.3.3 Vrstevnické skupiny	23
3.1.3.4 Média.....	24
3.2 Děti a mládež.....	24
3.2.1 Předškolní věk.....	26
3.2.2 Mladší školní věk.....	27
3.2.3 Adolescence	27
3.3 Instituce volného času dětí a mládeže	28
3.3.1 Pojem instituce a organizace.....	28
3.3.2 Analýza institucí podle Malinowského.....	28
Graf č. 1 – Univerzální institucionální struktura – vztah mezi univerzálními prvky organizace	30
3.4 Pedagogika volného času	31
3.4.1 Pedagog volného času a vychovatel	33
3.5 Fundraising.....	34
3.5.1 Účinnost metod fundraisingu.....	36
3.5.2 Právní zajištění fundraisingu	37
3.5.3 Péče o dárce	37
4 Praktická část	39
4.1 Charakteristika města Smiřice.....	39

4.1.1	Partnerská spolupráce s Boguszow Gorce	40
4.2	Charakteristika DDM Smiřice.....	42
4.2.1	Poslání a cíle DDM Smiřice	43
4.2.2	Personální struktura, majetek a technická vybavenost	43
4.2.3	Nabídka aktivit DDM Smiřice	47
4.3	Vlastní výzkum	50
4.3.1	Polostrukturovaný rozhovor	50
4.3.2	Druhy interview	51
4.3.3	Prostředí pro interview a jeho průběh.....	51
4.3.4	Typy otázek používaných v interview	52
4.4	Empirická šetření	52
4.4.1	Empirické šetření rodičů dětí, které navštěvují/nenavštěvují zájmové kroužky	52
4.4.1.1	Otázky pro rodiče	53
4.4.1.2	Odpovědi rodičů dětí, které navštěvují/nenavštěvují kroužky DDM Smiřice	53
4.4.1.3	Výsledky empirického šetření rodičů, jejichž děti navštěvují/nenavštěvují zájmové aktivity DDM Smiřice	57
4.4.2	Empirické šetření dětí, které navštěvují/nenavštěvují kroužky DDM Smiřice	58
4.4.2.1	Otázky pro děti	58
4.4.2.2	Odpovědi dětských účastníků zájmového vzdělávání DDM Smiřice.....	58
4.4.2.3	Výsledky empirického šetření dětí, které navštěvují/nenavštěvují zájmové aktivity DDM Smiřice	61
4.4.3	Empirické šetření dospělých účastníků volnočasových aktivit DDM Smiřice	61
4.4.3.1	Otázky pro dospělé účastníky.....	62
4.4.3.2	Odpovědi dospělých účastníků volnočasových aktivit DDM Smiřice	62
4.4.3.3	Výsledky empirického šetření dospělých účastníků zájmových aktivit DDM Smiřice.....	63
4.4.4	Porovnání výsledků empirického šetření třech skupin respondentů.....	63
4.5	Financování DDM Smiřice	64
5	Závěr.....	69
6	Seznam použitých zdrojů	71
7	Přílohy	74

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1.: Zámecká kaple Zjevení Páně
Obrázek č. 2.: Nádraží Smiřice
Obrázek č. 3.: Náměstí Boguszow Gorce
Obrázek č. 4.: Běžecké závody Minisetka 2017
Obrázek č. 5.: Dům dětí a mládeže Smiřice
Obrázek č. 6.: Tělocvična DDM Smiřice
Obrázek č. 7.: Jazyková učebna DDM Smiřice
Obrázek č. 8.: Učebna zdravotnického kroužku
Obrázek č. 9.: Naučná stezka Na Plivátkách
Obrázek č. 10: Kroužek keramiky
Obrázek č. 11: Kroužek Legoroboti

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Počet dětí umístěných v zařízeních MŠMT pro výkon ústavní a ochranné výchovy
Tabulka č. 2: Seznam všeobecných institucionálních druhů
Tabulka č. 3: Příspěvky obcí na kroužky ve školním roce 2018/2019
Tabulka č. 4: Počet účastníků kroužků, dle obcí, kteří obdrželi dotace na zájmové aktivity
Tabulka č. 5: Příspěvky obcí na kroužky ve školním roce 2019/2020

Seznam grafů

- Graf č. 1 Univerzální institucionální struktura

Seznam použitých zkratk

- ČŠI – Česká školní inspekce
DDM – Dům dětí a mládeže
DD – Dětský domov
DDŠ – Dětský domov se školou
DÚ – Diagnostický ústav

KÚ KHK – Krajský úřad Královéhradeckého kraje
MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OSN – Organizace spojených národů
OSPOD – Orgán sociálně právní ochrany dětí
VÚ – Výchovný ústav
ZDVOP – Zařízení pro děti vyžadující okamžitou péči
ZŠ – Základní škola
ZUŠ – Základní umělecká škola

1 Úvod

Tato práce se zabývá institucemi pro trávení volného času. Volný čas je pojem, který má většina z nás spojený s něčím příjemným, je to doba, kdy si můžeme svobodně rozhodnout, jak ji prožijeme, je to čas, který nám zbývá po splnění našich pracovních povinností. Volný čas můžeme strávit zcela individuálně, můžeme ho prožít s rodinou nebo přáteli a existuje také možnost institucionálního trávení volného času.

Děti, mládež, lidé ekonomicky aktivní, ale i senioři se na základě dobrovolnosti sdružují v zájmových institucích. Už pro děti předškolního věku existuje velká nabídka zájmových kroužků, které nabízejí sportovní vyžití, rozvíjí kreativitu dítěte nebo jeho umělecké nadání. Je velmi důležité, aby rodiče vybrali pro své dítě vhodnou volnočasovou aktivitu. V případě, že má dítě velké množství volného času a nemá smysluplné volnočasové aktivity, tráví většinu svého volného času doma u počítače, nebo se může stát členem party vrstevníků, která má sklon k protiprávní činnosti, členové party často užívají drogy, nebo se dopouštějí vandalismu.

V této diplomové práci je analyzována činnost Domu dětí a mládeže Smiřice. Tuto organizaci jsem si vybrala z toho důvodu, že bydlím ve Smiřicích a zájmové kroužky postupně navštěvovaly moje děti.

Cílem této práce je zhodnotit činnost této organizace, zda plní svoje poslání a má na svoji činnost dostatek finančních prostředků, prostor a materiálního vybavení.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zjistit, zda vybraná instituce plní své veřejné poslání po stránce volného času mládeže, zda má pro tento účel dostatek prostředků (prostory, vybavení, finance, kvalifikovaný personál, podpora zřizovatele). V případě zjištěných nedostatků budou navržena opatření k nápravě nedostatků, popř. možnosti využití dotací nebo fundraisingu při financování. Také bude zhodnocena nabídka zájmových aktivit a poptávka po nich.

2.2 Metodika

Diplomová práce je složena ze dvou částí, z části teoretické a části praktické. Teoretická část je zpracována na základě studia odborné literatury, internetových zdrojů, legislativy a periodik zabývajících se problematikou volného času dětí a mládeže a institucí pro trávení volného času.

V teoretické části jsou na základě studia literatury definovány pojmy související s trávením volného času dětí a mládeže. Například je to volný čas, pedagogika volného času, děti, mládež, definice institucí podle Malinowského, sociálně patologické jevy a fundraising.

Druhou částí diplomové práce je část výzkumná, která je zaměřena na konkrétní instituci pro trávení volného času. V tomto případě se jedná o Dům dětí a mládeže Smiřice. V této práci je tato instituce popsána a je zde uvedena nabídka volnočasových aktivit. Pro tuto práci byla zvolena metoda polostrukturovaného interview s účastníky volnočasových aktivit a jejich rodiči a také s dětmi a jejich rodiči, kteří se volnočasových aktivit DDM Smiřice neúčastní. Dále byla na základě informací, které poskytla účetní DDM Smiřice, provedena analýza financování DDM Smiřice.

3 Teoretická východiska

V této kapitole jsou definovány pojmy, které souvisí s institucemi pro trávení volného času mládeže.

3.1 Volný čas

„Volný čas je společenským produktem, který se objevuje na určité úrovni rozvoje společnosti a je významnou společenskou hodnotou. Volný čas je časový úsek, v němž jedinec svobodně rozhoduje o sobě a o svých aktivitách. Soubor aktivit ve volném čase tvoří základ životního stylu člověka, sociálních skupin – a tedy i celé společnosti.“¹

V pedagogickém slovníku je uvedeno, že volný čas je čas, se kterým může člověk nakládat podle svého uvážení a podle svých zájmů, je to čas, který člověku zůstane, když z celého dne odečte čas na práci, péči o domácnost a péči o své fyziologické potřeby, což zahrnuje i spánek.²

Průcha a kolektiv v Pedagogické encyklopedii charakterizuje volný čas následovně.

„Volný čas lze charakterizovat jako svébytný, subjektivně vnímaný, kulturně a společensky podmíněný a časově vymezený prostor, ve kterém se jedinec nebo skupina lidí svobodně rozhoduje o způsobu seberealizace prostřednictvím rozmanitých činností (sportovních, kulturních, technických apod.), jimiž naplňuje své potřeby (především sekundární) a rozvíjí své zájmy. Do kategorie volného času nezahrnujeme čas vyhrazený pro školní vzdělávání či práci, stejně jako činnosti spojené se sebeobsluhou (hygiena, stravování, nákupy, práce v domácnosti, doprava do zaměstnání apod.).“³

Podle odborníků je volný čas nesmírně cennou a nezbytnou součástí života člověka. Lze ho vymezit tak, že den se rozdělí na tři úseky po 8. hodinách:

1. Čas pracovní, kdy děti a mládež navštěvují školu a připravují se na vyučování a dospělí jsou v zaměstnání
2. Čas vázaný, který zahrnuje uspokojování fyziologických potřeb (spánek, přijímání potravy a hygiena)

---

¹ PRŮCHA, J. ed. Pedagogická encyklopedie, s. 738.

² PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J., Pedagogický slovník, s.395.

³ PRŮCHA, J. ed Pedagogická encyklopedie, s. 379.

3. Čas volný, který zbývá po splnění pracovních povinností a po uspokojení základních lidských potřeb.⁴

Je to doba, kdy můžeme vykonávat činnosti, které děláme rádi a které nám přinášejí uspokojení. Volný čas je doba, která nám zbývá po splnění našich povinností. Lidé si sami určují, jaké činnosti v době volného času budou provozovat. Obecně lze říci, že pojem volný čas zahrnuje odpočinek, rekreaci, zábavu, zájmové činnosti, dobrovolné vzdělávání a dobrovolnou společensky prospěšnou činnost. Děti a mládež mají obvykle více volného času než dospělí a společnost by měla mít zájem na tom, jak mladí lidé svůj volný čas tráví. Na prvním místě je to hlavně záležitost rodičů, zajistit svým dětem smysluplné trávení volného času, ale ne vždy rodiče mají dostatek času a materiálních prostředků na zajištění kvalitních volnočasových aktivit a také jim chybí potřebná odborná kvalifikace.

Děti a mládež mají potřebu sdružovat se ve vrstevnických skupinách, což jim rodina nemůže nabídnout. Z výše uvedených důvodů je tak nutné, aby byly podporovány instituce, které zajišťují volnočasové aktivity pro děti a mládež. Je to také důležité z hlediska prevence sociálně patologických jevů. Prevence je totiž mnohem levnější, než náprava chyb a převýchova (resocializace).

3.1.1 Historie volného času

Termín volný čas a způsob, jak ho člověk tráví, se neustále vyvíjí. Asi jinak ho vnímal člověk ve starověku a středověku, kdy v podstatě měl neustále strach o zajištění holého přežití a v současnosti, kdy ve vyspělých částech světa mají lidé zabezpečeny základní lidské potřeby a zbývající prostředky jsou ochotni využít na financování volnočasových aktivit. Jean Verdon, emeritní profesor středověkých dějin na univerzitě v Limoges, soudí, že lidé ve středověku neznali pojem volný čas.

„V případě průměrných lidí žijících ve středověku, to znamená v případě venkovanů, řemeslníků a měšťanů, se dá hovořit spíše o civilizaci práce a nikoli o civilizaci volného času. Nicméně chvíle odpočinku a rozptýlení nebyly věcí neznámou, i když na rozdíl od dnešní doby byl volný čas mnohem těsněji propojen s prací.“⁵

Autor dále uvádí, že existovaly odlišnosti, jak trávili volný čas lidé různých sociálních skupin. Šlechta většinou vyhledávala zábavu duchovní, zatímco obyčejný lid spíše hry

---

⁴ HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J., Pedagogické ovlivňování volného času, s. 10.

⁵ VERDON, J., Volný čas ve středověku, s. 17.

tělesné. Výrazné byly také rozdíly mezi zábavou mládeže a starších lidí. Autor také konstatuje, že lidé měli obecně blíže k přírodě a lidský život se řídil především rytmem ročních období.

S tím, jak roste blahobyt společnosti, souvisí nárůst poptávky po cestování, touha něco zažít, vzdělávat se a svým dětem zajistit smysluplné a kvalitní volnočasové aktivity.

Pojmem volný čas se zabývá sociologie volného času. Společenská věda, která se zabývá sociologickými aspekty volného času už od období Aristotela a Seneky, kteří volný čas vnímali jako čas pro rozjímání, pro hledání nejvyššího lidského blaha. Utopisté a utopičtí socialisté v čele s T. More a T. Campanellou usilovali o to, aby volný čas měli všichni členové společnosti a dle jejich názoru to měla zajistit dělba práce ve společnosti.

Po velké hospodářské krizi v 30. letech dvacátého století vznikaly první sociologické studie volného času. Tématy těchto studií byl vliv masových médií na prožívání volného času, nárůst volného času, ale i myšlenka, že výdobytkem lidského pokroku není materiální blahobyt, ale právě existence volného času.

Růst volného času na úkor práce je tak jedním z hlavních rysů moderní společnosti. Lidé ve vyspělých zemích disponují finančními prostředky, které jim umožňují trávit volný čas dle svých představ.

Gerhard Schulze, profesor metodiky empirického sociologického výzkumu na Univerzitě Otto Friedricha v Bamberku, soudí, že velká část Němců má větší množství finančních prostředků, než je nutné k zajištění jejich existence. Pro většinu lidí to znamená, že se mohou svobodně rozhodovat o svém životě a životním stylu. „*Starost o materiální přežití vystřídalo hledání štěstí, což učinilo ze života projekt prožitku.*“⁶ Autor dále uvádí, že je to přechod od společnosti nedostatku ke společnosti hojnosti. Znamená to, že lidé se mohou svobodně rozhodovat o svém životě a o tom, jaký zvolí životní styl. „*Každodenní život již neurčuje účelně racionální jednání, ale racionalita prožitku.*“⁷ Jde tak o uspokojení vnitřního životního pocitu. Lidé jsou ochotni platit za své prožitky. S tím přímo souvisí rozvoj adrenalinových sportů a firem, které obchodují s různými adrenalinovými zážitky. Lidé tak utrácejí stále více finančních prostředků za aktivní trávení volného času.

---

⁶ PONGS, A., V jaké společnosti vlastně žijeme, s. 209

⁷ PONGS, A., V jaké společnosti vlastně žijeme, s. 209.

3.1.2 Funkce volného času

Německý pedagog Horst vymezuje funkce volného času následovně:

- a) rekreační – odpočinek, čas k zotavení, relaxace
- b) kompenzační – rozptýlení a zábava, vyrovnávání toho, co se v životě nedostává, nebo co se nedaří
- c) konzumní – spotřeba materiálních statků
- d) participační – tzn. občanské a spolkové aktivity
- e) komunikační – podpora sociálních kontaktů
- f) kontemplační – duchovní rozměr činností, hledání smyslu života
(edukační a enkulturační – kulturní aktivity, příležitost k celoživotnímu učení a vzdělávání⁸)

Dle názoru výše uvedeného autora jsou všechny funkce volného času vzájemně propojené.

3.1.3 Faktory, které ovlivňují trávení volného času

3.1.3.1 Rodina

Klinický psycholog Oldřich Matoušek, který se dlouhá léta zabývá výzkumy delikvence mládeže, říká: „*Kvalita vazby mezi dítětem a matkou, později mezi dítětem a otcem a dítětem a dalšími členy rodiny, je klíčovým činitelem osobnostního vývoje.*“⁹

Hofbauer říká, že rodina je pro vývoj většiny dětí a mladých lidí nejdůležitější, v rodině jako primární sociální skupině probíhá základní formování osobnosti dítěte. Rodina vytváří hmotné podmínky pro výchovu dítěte, má zásadní vliv na budování hodnotové orientace dítěte. Autor dále uvádí, že i v dnešní době existuje vysoký počet rodin, které:

*„žijí od výplaty k výplatě, nakupovat školní pomůcky pro školní vyučování, platit aktivity volného času a vybavení pro ně (zájmové kroužky školy nebo zařízení volného času, školu v přírodě, lyžařský zájezd nebo letní tábor) je pro některé z nich nedostupné. Někteří učitelé přiznávají, že z těchto důvodů nedávají slohové úkoly na témata, jako Kde jsem byl na letních prázdninách, nebo Co jsem dostal k Vánocům.“*¹⁰

Výše uvedený autor soudí, že rodina je prvním prostředím, které vytváří podmínky pro volný čas dítěte, motivuje ho k dosahování životních cílů a způsob realizace volného času

⁸ HOFBAUER, B., Děti, mládež a volný čas, s. 15.

⁹ MATOUŠEK O., Mládež a delikvence, s. 31.

¹⁰ HOFBAUER, B., Děti, mládež a volný čas, s. 60.

v rodině velmi závisí na sociálním statusu rodiny a na jejím životním stylu. Rodiče jsou pro své dítě vzorem, jeho inspirátorem, podporovatelem a realizátorem.

Hofbauer dále definuje tři způsoby, jakými se působení rodičů uskutečňuje:

„1. Nápodobou a reprodukcí (modelováním, sociálním učením) vzorců pozitivního volnočasového chování rodičů prostřednictvím účasti dětí na aktivitách rodiny: příležitostných společenských hrách, domácích zábavách a oslavách, setkáních s příbuznými. Nápodoba životního stylu rodičů je ovšem nežádoucí, pokud by reprodukovala nicnedělání a nudu, konzumní způsob života nebo vysloveně protispolečenské aktivity.

2. Uskutečňováním individuálních i společných pravidelných zájmových činností dětí v rodině (sportovních, turistických, uměleckých, technických, přírodovědeckých, zábavných aj.). Aktivita dítěte může být prostým navázáním na zájem rodičů, nebo přecházení do jiné oblasti, v obou případech tak rodiče ve svých dětech nacházejí přirozené pokračovatele a přispívají k vytváření žádoucí kontinuity svého výchovného působení.

3. Citlivým sledováním a cílevědomým reagováním na potřeby, zájmy a nadání dětí, které se k takové činnosti samy přihlásí nebo jež k účasti na ní rodiče přímo vybídnou a podpoří k její realizaci mimo rodinu. S rostoucím věkem a rozvíjejícími se zájmy děti překračují rámec rodiny a postupně se osamostatňují.“¹¹

Autor závěrem dodává, že při výchově dítěte je důležitý dostatek času věnovaný rodiči dětem, jejich aktivní přístup. Také je důležité, aby rodiče zapojovali svoje děti do chodu domácnosti, aby děti mohly spolurozhodovat, kam rodina pojedou na dovolenou, nebo jaké investice si rodina pořídí.

Dle Krause znamená rodina útočiště před veřejným složitým světem. Pro dítě je to opěrný bod, pokud rodina zdravě funguje, je místo, kde najde pochopení, místo kam se může uchýlit. Říká, že rodina je nejoptimálnějším prostředím pro zdravý vývoj dítěte. Kraus dále vyjmenovává některé základní ukazatele, které ovlivňují současnou rodinu.

- Demografická situace – současnou rodinu ovlivňuje přirozený úbytek obyvatel a s ním související proces stárnutí populace. Došlo k výraznému poklesu porodnosti, přibývá rodin, které se rozhodnou mít pouze jedno dítě. Také přibývá žen, které se rozhodnou nemít potomky. Dítě je v současnosti vnímáno jako přepych, někteří jedinci vnímají pořízení dítěte jako krok, který by je omezil v jejich profesní kariéře,

---

¹¹ HOFBAUER, B., Děti, mládež a volný čas, s. 61-62.

v možnosti cestovat. Také stoupá počet párů, které se rozhodnou neuzavírat manželství.

- Demokratizace rodinného života – v několika posledních desetiletích došlo vlivem emancipačních snah žen k oslabení vlivu otců na děti, vzrůstá vzdělanost a nezávislost žen. Přibývá rodin, které upalňují ve výchově dětí partnerštější a přátelštější přístup.
- Sociálně ekonomická situace rodin – rodina představuje samostatnou ekonomickou jednotku, podílí se na tvorbě společenského bohatství. V současnosti se celková ekonomická situace rodin výrazně mění. Na jedné straně přibývá rodin, které mají dostatek financí a mohou svým dětem zaplatit prakticky cokoli, na druhé straně přibývá rodin, které stále více financí vynakládají na bydlení a jídlo a nemají dostatek financí na oblečení nebo úhradu volnočasových aktivit pro své děti. Neustále stoupá počet zadlužených rodin.
- Dezintegrace rodinného života – již delší dobu lze pozorovat, že členové rodiny spolu prakticky nekomunikují, nescházejí se spolu u jídla. Děti z těchto rodin pak hledají zázemí v různých partách
- Izolovanost rodin – současná rodina je více izolovaná, zmenšuje se počet členů, jen málokdy spolu žije vícegenerační rodina. Rodiče nemají přátele, často si jeden z rodičů najde intimního přítele.

Kraus dále dělí rodiny z hlediska plnění funkcí následovně:

- *„Funkční rodina: v té je zajištěn správný vývoj jedince*
- *Problémová rodina: zde se již vyskytují závažnější poruchy některých nebo všech funkcí rodiny (z hlediska společnosti rodina plní funkce biologické, ekonomické, sociální a psychologické). Rodina je schopna problémy řešit nebo je kompenzovat.*
- *Dysfunkční rodina: je taková rodina, ve které se vyskytují vážné poruchy některých nebo všech funkcí. Tyto poruchy ohrožují rodinu jako celek, ale i dítě a jeho vývoj. Rodina není schopna řešit problémy vlastními silami. V takovém případě dysfunkční rodiny může dojít až k zbavení rodiče jeho rodičovských práv.*
- *Afunkční rodina: rodiny takového typu přestávají plnit svoje základní funkce. Dítěti rodina škodí, nebo jej dokonce může ohrožovat v jeho existenci. V případě afunkční rodiny je jediným řešením odebrání dítěte z rodiny a umístění ho do rodiny náhradní (případně jinam).“*

Pokud rodina nefunguje a nezajišťuje pro dítě bezpečné a nezávadné podmínky pro jeho vývoj, tak nastupují pracovníci oddělení sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD), jejichž pravomocí vymezuje zákon 359/1999 o sociálně-právní ochraně dětí. Tento zákon říká, že *„Předním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem a blaho dítěte, ochrana rodičovství a rodiny a vzájemné právo rodičů a dětí na rodičovskou výchovu a péči. Přitom se pohlíží i k širšímu sociálnímu prostředí.“*¹²

Pracovníci OSPOD mohou podávat k místně příslušnému soudu návrh na nařízení ústavní nebo ochranné výchovy a umístění dítěte do zařízení, které tuto výchovu zajišťuje. Zařízení pro ústavní a ochrannou výchovu zřizovaná Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy jsou dětský domov (dále jen DD), dětský domov se školou (dále jen DDŠ), diagnostický ústav (dále jen DÚ) a výchovný ústav (dále jen VÚ). Krajské úřady nebo neziskové organizace mohou provozovat další zařízení pro děti např. zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen ZDVOP). Zákon 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy definuje následující školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy a vymezuje okruh jejich činností.

3.1.3.1.1 Dětský domov

§ 12 Zákona 109/2002 Sb. o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy vymezuje okruh činností dané instituce a stanovuje, jaké děti a mladiství mohou být do DD umístováni.

Do DD se na základě rozhodnutí soudu umísťují děti, které nemají problémy s chováním, navštěvují školu, která není součástí zařízení, mají volné vycházky, mohou si přiměřeně věku rozhodovat o náplni volného času. Často se do DD umísťují společně celé sourozenecké skupiny. Děti z rodin, kde je ze strany rodičů zanedbávána péče o děti, jsou na sebe většinou hodně citově fixované, často starší sourozenci přebírají roli rodičů a doma se starají o mladší sourozence.

Pracovníci OSPOD mají na základě zákona 359/1999 povinnost jednou za tři měsíce dítě v DD navštívit a zajímat se jak se DD stará o potřeby dítěte, jak je dítě v DD spokojené, jaká má přání. Stejně tak mají povinnost ve stejném intervalu navštívit rodiče dítěte v jejich rodinném prostředí, případně organizovat jednání s rodiči v prostorech OSPOD. Místně

---

¹² Zákony pro lidi [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=359%2F1999>.

příslušný soud se pak v pravidelných intervalech (většinou jednou ročně) dotazuje pracovníků OSPOD, zda trvají důvody pro ústavní výchovu dítěte a zda se nenašla osoba, která by byla ochotna ho převzít do své péče.

Ústavní výchova se nařizuje většinou na dva až tři roky, vyjimečně do zletilosti dítěte. Soud ji vždy novým rozsudkem prodlužuje. Pokud má zletilé dítě zájem a pokračuje ve vzdělávání, může na základě vlastní žádosti zůstat v DD až do té doby, dokud se bude vzdělávat, nejdéle však do 26. let věku. Pro většinu dětí to je tak jediná šance na důstojné bydlení a šance na dokončení vzdělání.

3.1.3.1.2 Dětský domov se školou

DDŠ je instituce, jejíž součástí je i základní škola. Do této instituce jsou umísťovány děti s poruchami chování nebo děti s psychickými problémy. DDŠ je instituce, kde děti nemají volný režim, většinou se nemohou pohybovat mimo zařízení bez doprovodu. Po skončení povinné školní docházky potom přestupují do výchovného ústavu. Pracovníci OSPOD děti v DDŠ navštěvují stejně jako děti v DD. Často je to pro pracovníky OSPOD psychicky velmi vyčerpávající, protože ani po dlouhodobém pobytu dítěte v DDŠ nevidí v chování dítěte zlepšení, často ani nefunguje spolupráce s rodiči dítěte a šance na opětovné zařazení dítěte do řádné společnosti prakticky neexistuje. Není výjimkou, že pracovníci OSPOD musí uskutečňovat návštěvy rodičů v prostorách vazební věznice nebo věznice, kde si rodiče nezletilých dětí odpykávají trest odnětí svobody.

3.1.3.1.3 Výchovný ústav

Toto zařízení je opět definováno v zákoně 109/2002 konkrétně v § 14.

Do výchovného ústavu jsou přijímány děti a mladiství s ukončenou povinnou školní docházkou, s poruchami chování, které mají nařizenu ústavní nebo ochrannou výchovu. Součástí VÚ je střední škola, kterou mohou děti a mladiství navštěvovat a získat střední vzdělání. Opět pro pracovníky OSPOD platí povinnost jednou krát za tři měsíce nezletilého ve VÚ navštívit. Stejně jako v případě návštěv dětí v DDŠ je to pro pracovníky OSPOD frustrující, nezletilí ani jejich rodiče většinou nespolupracují, nemají zájem na zlepšení svého chování, střední vzdělání většinou nedokončí. Pracovníci OSPOD ve spolupráci s Policií České republiky řeší opakované útoky nezletilých z výše uvedených zařízení, nezletilí na útěku se opakovaně dopouštějí trestné činnosti (v případě dětí ml. 15. let činnosti

jinak trestné). V České republice jsou i VÚ, kam mohou být přijaty těhotné dívky nebo nezletilé matky se svým dítětem.

3.1.3.1.4 Diagnostický ústav

Do DÚ se přijímají děti a mládež zpravidla ve věku od 6. let. Cílem pobytu v DÚ je zjistit příčiny problémového chování dítěte, stanovit diagnózu a určit jakou pomoc dítě potřebuje.

Na základě stanovené diagnózy se následně pro dítě hledá vhodné zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.

V následující tabulce jsou zveřejněny počty dětí, které byly v letech 2016-2018 umístěny v některém výše uvedeném zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy. Údaje pro tuto tabulku byly získány ze stránek Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT). Pracovníci MŠMT tyto údaje získávají od pracovníků OSPOD, kteří vždy v lednu vypracovávají podrobnou statistiku za uplynulý kalendářní rok.

Tabulka 1: počet dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy¹³

Šk. rok	DD		DDŠ		DÚ		VÚ	
	Celkem	dívky	celkem	dívky	celkem	dívky	celkem	dívky
2016/2017	4270	2006	730	181	404	187	1096	377
2017/2018	4262	1987	696	189	383	160	1004	339
2018/2019	4248	2030	759	204	394	161	993	348

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že počty dětí umístěných v těchto zařízeních se výrazně nemění, značně převažují chlapci, hlavně v zařízeních, kam jsou umístěvány děti s problémovým chováním.

¹³ Statistické ročenky školství výkonové ukazatele [online]. Praha: MŠMT, 2019 [cit. 2019-10-07]. Dostupné z: <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>.

3.1.3.2 Škola

Kraus definuje školu jako instituci podílející se na výchově a vlivu na dítě následovně.

„Škola vedle rodiny představuje velmi důležitou instituci podílející se na utváření osobnosti jedince, na socializaci člověka. Ať už se podoba školní docházky více či méně změnila, od založení povinné školní docházky, má škola stále výchovně-vzdělávací funkci. Měla by předávat znalosti, naučit jedince potřebným dovednostem, připravit ho pro budoucí život.

Díky slábnoucímu vlivu některých rodin na děti a naopak vzrůstajícímu vlivu médií, která jsou považována za mocné socializační činitele, se stává jediným prostředím, které je schopno garantovat optimální či dokonce vědecky promyšlené působení na jedince, přičemž má být ono působení v souladu se zájmy společnosti.“¹⁴

Hofbauer soudí, že od školy je očekáváno, že bude vytvářet předpoklady pro zařazení mladé generace do profesionálního a občanského života. Plní funkci vzdělávací a výchovnou, také funkci kulturní a sociálně preventivní. V rámci volnočasových aktivit, které škola nabízí, mohou být odkryty zájmy a nadání u dítěte. Škola je velmi důležitá pro všestranný rozvoj dítěte a mladého člověka.

3.1.3.3 Vrstevnické skupiny

Hofbauer definuje vrstevnickou skupinu následovně:

„Vrstevnická skupina je první a často také jedinou formou dobrovolného sdružování (peer group). Vytvářejí ji mladí lidé blízkého věku a obdobného zájmu, často také téhož pohlaví a blízkého sociálního statusu. Vrstevnické skupiny vznikají nejprve v místě bydliště, později se dosah jejich působení zvětšuje. Tyto skupiny v minulosti byly a dodnes jsou výrazem potřeby člověka navazovat neformální mezilidské vztahy.“¹⁵

Kraus o vrstevnických skupinách říká:

„Vrstevnické skupiny představují přirozenou formu života dětí a mládeže. Jsou to skupiny, které necharakterizuje jenom blízkost věková, ale také blízkost názorová a spočívající v souhlasném jednání. Jsou to typické primární – zpravidla neformální – skupiny,

---

¹⁴ KRAUS, B., Sociální deviace v transformaci společnosti s. 109-110.

¹⁵ HOFBAUER, B., Děti, mládež a volný čas, s. 99.

charakterizované bezprostředními kontakty (tváří v tvář), silným pocitem příslušnosti ke skupině (identifikace vyjadřovaná zájmemem my).“¹⁶

Autor dále uvádí, že v období mezi osmým a desátým rokem začíná u dětí potřeba shromažďovat se, dětské party mají poměrně silnou vnitřní vazbu, mají vlastní systém hodnot a norem a silný pocit solidarity mezi členy. Dále dodává, že s přibývajícím věkem se u dětí zvyšuje význam vrstevnické skupiny. Kraus říká, že z hlediska norem, hodnot a cílů skupiny jsou skupiny jednoznačně pozitivní a na opačném konci skupiny vysloveně asociální (party, bandy, gangy).

Vrstevnické skupiny mají velký vliv na rozvoj osobnosti dítěte a to ve smyslu pozitivním i negativním. Ve vrstevnických skupinách probíhá vedle rodiny základní proces socializace, kdy sidi dítě a mladý člověk vštěpuje různé životní cíle, zásady, normy a vzorce chování.

3.1.3.4 Média

Média dle odborníků v poslední době stále více ovlivňují názory dětí a mladých lidí. Televize, film, rádio a hlavně internet a sociální sítě umožňují získávání nespočetného množství informací, bohužel ale ne vždy přínosných pro vývoj dítěte a mladého člověka. Velice negativně působí na děti a mládež zobrazování násilí, často reálně zobrazované trestné činy.

„Celkový význam a přínos masmédií pro život člověka vyvolává tedy polemiku. Na jedné straně nesporně obohacují život, rozšiřují obzor, zprostředkovávají události slovem i obrazem a umožňují zážitky z nejrůznějších příležitostí z celého světa. Tím však současně přispívají k celkové přesycenosti podněty, narušují denní rytmus, ochuzují o spánek, přispívají k pasivnímu a konzumnímu způsobu života.“¹⁷

3.2 Děti a mládež

Podle Úmluvy o právech dítěte, která byla přijata Valným shromážděním OSN (Organizace spojených národů) 20. listopadu 1989, se dítětem rozumí každá lidská bytost

---

¹⁶ KRAUS, B., Sociální deviace v transformaci společnosti s. 119.

¹⁷ KRAUS, B., Sociální deviace v transformaci společnost s. 133-134.

mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jež se na dítě vztahuje, není zletilosti dosaženo dříve.

Dřívější dosažení zletilosti pak upravuje zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník § 30, který říká, že se plné svéprávnosti nabývá přiznáním svéprávnosti, nebo uzavřením manželství. Svěprávnost nabytá uzavřením manželství se neztrácí ani zánikem manželství, ani prohlášením manželství za neplatné. § 37 pak definuje podmínky přiznání svéprávnosti následovně:

„Navrhne-li nezletilý, který není plně svéprávný, aby mu soud přiznal svéprávnost, soud návrhu vyhoví, pokud nezletilý, dosáhl věku šetnácti let, pokud je osvědčena jeho schopnost sám se živit a obstarat si své záležitosti a pokud s návrhem souhlasí zákonný zástupce nezletilého. V ostatních případech soud vyhoví návrhu, je-li to z vážných důvodů v zájmu nezletilého.“¹⁸

V pedagogickém slovníku jsou děti charakterizovány jako lidské jedinci od narození do období adolescence. Pedagogika se dítětem zabývá jako subjektem edukace. Mládež je charakterizována následovně:

„Mládež je sociální skupina tvořená lidmi ve věku přibližně od 15. do 25. let, kteří již ve společnosti neplní role dětí, avšak společnost jim ještě nepřiznává role dospělých. Má charakteristický způsob chování a myšlení, jiný systém vzorů, norem a hodnot.“¹⁹

Klinická psycholožka, PhDr. Kateřina Thorová, specializující se na dětskou vývojovou psychologii, periodizuje vývoj dítěte do následujících období:

- novorozenec – dítě do 4-6 týdnů po porodu
- kojeneček – dítě 1 -12 měsíců věku
- batole – dítě 1 -3 roky
- předškolní dítě – dítě 3-6 let
- mladší školní věk (období středního dětství) – dítě 6 -12 let
- adolescence (období pozdního dětství) dítě 12/13 – 19 let²⁰

V této práci jsou podrobně charakterizována období vývoje dítěte od předškolního věku, a to z toho důvodu, že instituce pro trávení volného času jsou zaměřeny na děti od předškolního věku.

---

¹⁸ Občanský zákoník, 89/2012 Sb. § 30 a §37.

¹⁹ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E.a MAREŠ, J., Pedagogický slovník, s. 156.

²⁰ THOROVÁ, K., Vývojová psychologie, proměny lidské psychiky od početí po smrt, s. 575.

3.2.1 Předškolní věk

Za předškolní věk je obvykle označováno období od 3. do 6. let věku. V tomto období už dítě umí chodit, mluvit, většinou se umí obléci a umí si hrát s velkou řadou hraček. Je do určité míry samostatné a většinou je schopné se účastnit kolektivních aktivit. Také si uvědomuje svoji osobnost. Začátek tohoto období je obvykle charakterizován nástupem dítěte do kolektivního zařízení (mateřské školy) a toto období je ukončeno nástupem dítěte do základní školy. Thorová předškoláka charakterizuje následovně:

„Předškolák je aktivní a zvidavý. Proces socializace dítěte a osamostatnění dítěte je v plném proudu. Dítě se učí fungovat v kolektivu a spolupracovat. Rozvíjí se komplexní motorické činnosti a zručnost, dítě se učí pracovat s různými nástroji. Myšlení je subjektivní, paměť se rozvíjí, ale je značně nepřesná. Soustředění je křehké, dítě ještě musí často činnosti střídát a uvolňovat se pohybovými aktivitami.“²¹

Další významná odbornice na dětskou psychologii, Marie Vágnerová, říká, že děti předškolního věku jsou emočně stabilnější a vyrovnanější, vztek a zlost nejsou tak časté jako v batolecím věku a lépe se orientují v emocích druhých lidí. Toto období je dle Vágnerové také velmi důležité v rámci socializace a individualizace, probíhá interakce s jinými lidmi. Za rozhodující považuje následující triádu oblastí:

- Rodina jako základní sociální skupina, která je zdrojem jistoty a bezpečí. Teritorium domova, které je vnitřně diferencované a v němž má dítě své místo: svůj pokoj, hračky, lůžko apod.
- Vrstevníci jako skupina rovnocenných jedinců, která poskytuje užitečnou zkušenost přispívající k další diferenciaci vztahů i k potřebnému osamostatňování. Teritorium, v němž dochází ke kontaktu s vrstevníky, může být velmi různorodé a dítě v něm nemá stabilně vyčleněné své místo.
- Mateřská škola je první institucí, s níž se dítě setkává. Jejím prostřednictvím vstupuje do společnosti jako samostatný jedinec a získává zde nové sociální zkušenosti a dovednosti. Teritorium mateřské školy je místo, které je charakteristické chyběním intimního subteritoria, dítěti jako jedinci zde téměř nic osobně nepatří, všude mohou i ostatní, mohou si hrát se všemi hračkami apod.²²

---

²¹ THOROVÁ, K., Vývojová psychologie, proměny lidské psychiky od početí po smrt, s. 395.

²² VÁGNEROVÁ, M., Vývojová psychologie dětství a dospívání, st. 224.

3.2.2 Mladší školní věk

Toto vývojové období je nejčastěji vymezeno věkem 6-12 let. Začíná nástupem dítěte do školy. Thorová toto období ještě dělí následovně:

- „*Ranné střední dětství (6-9 let) – období kdy dítě dosáhne školní zralosti a zahajuje povinnou školní docházku*
- *Pozdní střední dětství (10-11/12let) – toto období bývá označováno jako prepubescence*“²³

Thorová dále udává, že v tomto období se u dítěte formuje sebepojetí, genderová identita a postoje ke vzdělávání. Toto období shrnuje následovně:

*„Dítě je nuceno se naučit ovládat a přizpůsobovat, aby obstálo v kolektivu. Předpubertální dítě je absolutní moralista, morální normy platí pro všechny a za všech okolností, bez jakýchkoliv omezení. Dítě vyžaduje absolutní spravedlivost a dodržování pravidel.“*²⁴

V tomto vývojovém období má na vývoj osobnosti dítěte velký vliv rodina, ale i škola a vrstevníci dítěte. Dítě se musí naučit přizpůsobovat se ostatním dětem v kolektivu, postupně se osamostatňuje.

3.2.3 Adolescence

Do tohoto období (období pozdního dětství) jsou zahrnovány děti a mladí lidé ve věku 12-19 let. V tomto období se výrazně projevují fyzické změny u dítěte, dítě se vyvíjí emočně, kognitivně i sociálně. Thorová říká, že dítě (nebo mladý člověk) provokuje svým chováním a testuje emoce dospělých. Získává tak svoje sociální zkušenosti. Mladému člověku chybí životní zkušenosti, má sníženou sebekontrolu. Je to období rychlého tělesného růstu a také pohlavního zrání. V tomto období mladí lidé začínají navazovat první partnerské vztahy a začínají žít pohlavní život.

Thorová uvádí charakteristiky zralé osobnosti následovně:

- *„samostatnost fungování, nezávislost, ekonomická soběstačnost*
- *efektivní pracovní a společenské uplatnění*
- *zralé fungování v mezilidských vztazích (formálních, přátelských, intimních)*

---

²³ THOROVÁ, K., Vývojová psychologie, proměny lidské psychiky od početí po smrt, s. 402.

²⁴ THOROVÁ, K., Vývojová psychologie, proměny lidské psychiky od početí po smrt, s. 414.

- *schopnost adaptace na nové životní situace*
- *odolnost vůči zátěži, kontrola emocí*
- *schopnost reálného plánování budoucnosti.*“²⁵

Profesor Marek Blatný popisuje adolescenci jako období, kdy dochází k proměně dítěte v dospělého jedince. Adolescent v tomto období získává svoje první partnerské a sexuální zkušenosti, ale stále je závislý sociálně i ekonomicky na rodičích.

*„Jedinec s veskrze dětskými zájmy, který je značně závislý na dospělých, se během jedné dekády postupně mění v mladého člověka, který se svými tělesnými a kognitivními schopnostmi vyrovná ostatním dospělým.“*²⁶

3.3 Instituce volného času dětí a mládeže

3.3.1 Pojem instituce a organizace

Ve Velkém sociologickém slovníku je instituce charakterizována jako „obecně praktikovaný a v dané kultuře předávaný způsob jednání. Je to funkční mechanismus z hlediska uspokojování potřeb společnosti.“²⁷

V tomto slovníku je uvedeno, že instituce bývají typologizované podle oblastí lidské činnosti, kterou regulují. Můžeme tedy například rozlišovat instituce mocenské, náboženské, ekonomické nebo vzdělávací. Instituce tak vymezují způsoby jednání, které chrání skupinu nebo společnost před zánikem a nedostatkem. Instituce tedy znamená způsob, jakým lidé provádějí určitou činnost a organizace jsou tvořeny lidmi, kteří tu určitou činnost institucionalizovaným způsobem vykonávají.

3.3.2 Analýza institucí podle Malinowského

Bronislaw Malinowski byl polský a britský antropolog, sociolog a etnograf. Narodil se v Krakově v roce 1884. V roce 1914 odcestoval do Tichomoří a zkoumal zde domorodé kmeny. Aktivně se zúčastnil každodenního života a brzy si osvojil zdejší jazyk. Zaznamenával si zdejší zvyky, naslouchal vyprávění mýtů a anekdot. Malinowski při sběru

²⁵ THOROVÁ, K., Vývojová psychologie, proměny lidské psychiky od početí po smrt, s. 435.

²⁶ BLATNÝ, M., Psychologie celoživotního vývoje, s. 111.

²⁷ PETRUSEK, M., MAŘÍKOVÁ, H. a VODÁKOVÁ, A., Velký sociologický slovník, s. 435.

dat používal především metodu zúčastněného pozorování a využíval informací od informátorů.

Malinowski definuje instituci jako jednotku lidské organizace. Dle autora se lidská bytost musí organizovat, aby splnila jakýkoli účel a dosáhla jakéhokoli výsledku. Pojem instituce v sobě zahrnuje shodu na řadě tradičních hodnot, pro něž se lidské bytosti sdružují.

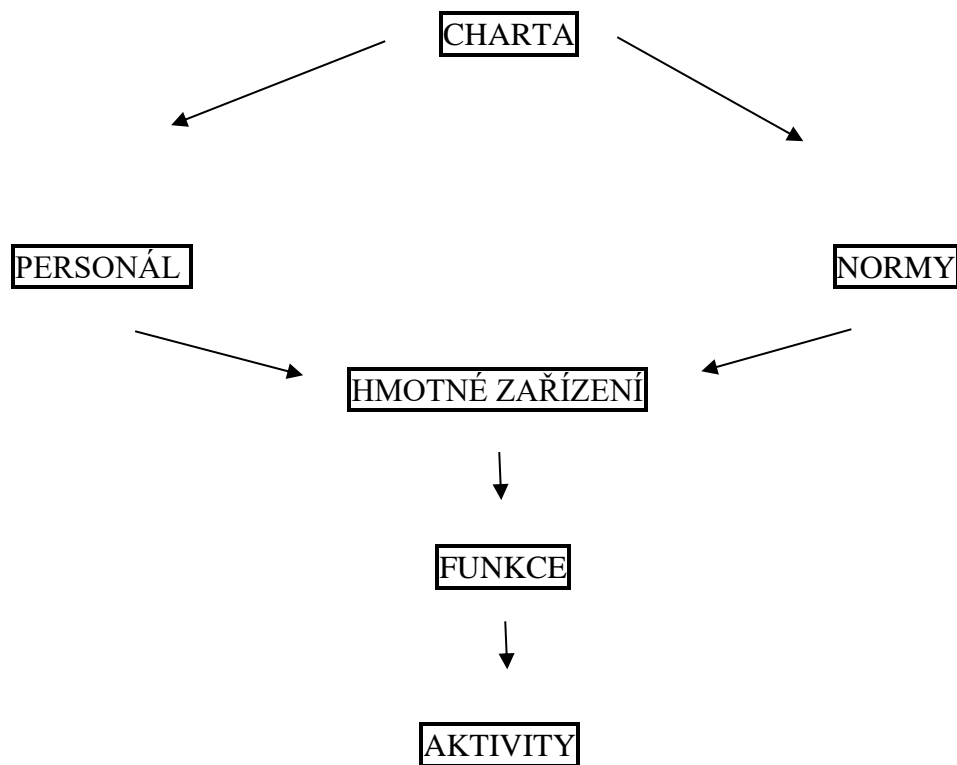
„Každá lidská bytost se narodí do rodiny, náboženství, soustavy vědomostí a mnohdy do společenského rozvrstvení a politického zřízení. Znovu zjistíme, že všude a při každém účinném výkonu může jednatlivec uspokojovat svoje zájmy nebo potřeby a vykonávat jakoukoli efektivní činnost pouze v rámci organizovaných skupin a prostřednictvím organizace.“²⁸

Autor dále zmiňuje, že organizace každé instituce ať už rodinné, sídelní nebo nápravné, je založena na konstituovaném právu, soustavě hodnot a dohod. Je to vždy organizování lidí k danému účelu. Každá instituce má svoji soustavu hodnot, za jejichž dosažením se lidé organizují. Malinowski tuto soustavu hodnot nazývá chartou. Instituce má také personál, normy a pravidla. Každá instituce má také svůj hmotný základ, tj. vybavení majetkem.

---

²⁸ MALINOWSKI, B., Vědecká teorie kultury, překlad KUNC, B., s. 50-51.

Graf č. 1 – Univerzální institucionální struktura – vztah mezi univerzálními prvky organizace ²⁹

Malinowski sestavil seznam všeobecných následujících druhů, uvedený v tabulce č. 2. ³⁰

²⁹ MALINOWSKI, B., Vědecká teorie kultury, překlad KUNC, B., s. 63.

³⁰ MALINOWSKI, B., Vědecká teorie kultury, překlad KUNC, B., s. 68-71.

Tabulka 2: Seznam všeobecných institucionálních druhů

Princip integrace	Druh instituce
Rozmnožování (reprodukce)	Rodina, rod
Území (územní seskupení)	Sousedská skupina, obvod, kraj, kmen
Fyziologický (rozdíly dle pohlaví, věku, tělesných znaků)	Organizace na základě fyziologických rozdílů, primitivní pohlavní totemové skupiny
Dobrovolná sdružení	Primitivní tajné spolky, kluby, zábavní skupiny
Zaměstnanecké a profesní	Dílny, podniky, školy, učiliště, univerzity, soudy, církve atd.
Hodnost a společenské postavení	Hodnosti, šlechtické postavení, etnické rozhraní
Obecný (kulturní společenství, politická moc)	Národnost, etnické menšiny, politické skupiny atd.

3.4 Pedagogika volného času

Dle pedagogického slovníku je pedagogika volného času disciplína pedagogiky, zaměřená na výchovu a vzdělávání dětí, dospívajících i dospělých, důležitá pro smysluplné využívání volného času.³¹

V současné době roste množství volného času, tedy času, se kterým může člověk svobodně nakládat podle své vůle. Zároveň se ale také rozšiřuje prostor pro hromadné sdělovací prostředky, které se snaží manipulovat lidmi, ovlivňovat je ve způsobu jak trávit volný čas. Také roste výskyt nežádoucího způsobu trávení volného času, jako je agrese, delikvence nebo užívání návykových látek.

Na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je pedagogika volného času charakterizována jako nedílná součást procesu celoživotního učení, poskytující účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Zájmové vzdělávání pak napomáhá naplňovat vzdělávací cíle stanovené školským zákonem.

³¹ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J., Pedagogický slovník, s. 93-94.

Zabývá se aktivitami potřebnými pro rozvoj osobnosti, kompenzuje jednostrannou zátěž ze školy, zajišťuje duševní hygienu, má mmj. funkci výchovnou, vzdělávací, kulturní, preventivní a zdravotní.³²

Dle Pedagogické encyklopedie je to pedagogická disciplína zabývající se výchovnými a vzdělávacími prostředky, které napomáhají autonomnímu a smysluplnému využívání volného času dětí, dospívajících a mládeže. Jde tedy o vědu, která reflektuje volný čas z hlediska osobnostního rozvoje jedince. Pedagogika volného času se také dle Průchy zabývá i jednotlivými volnočasovými aktivitami, jejich metodikou, a to nejen u dětí a mládeže, ale také u dospělých, popř. seniorů. Dle výše zmíněného autora encyklopedie můžeme pedagogiku volného času členit na tyto oblasti:

- **věda o volném čase**, kam se řadí sociologie volného času, psychologie volného času a filozofie volného času, zahrnuje vztahy práce a volného času, vývoj koncepcí, organizaci a zařízení pro volný čas
- **pedagogika volného času**, která je zaměřená na výchovu, poradenství, současné přístupy v pedagogice
- **didaktika volného času**, tzn. metodiky zájmových činností
- **management volného času**, což zahrnuje právní předpisy ve vztahu k volnočasovým aktivitám, problematiku řízení, vytváření podmínek, financování volnočasových aktivit
- **metodologie a výzkum pedagogiky volného času**, jež zahrnuje výzkumnou oblast a využití výzkumu pro teorii a praxi pedagogiky volného času³³

Hájek definuje pedagogiku volného času jako společenskovědní obor, vědu o výchově ve volném čase, někdy také může být používáno označení výchova mimo vyučování. Dle výše zmíněného autora je pedagogika volného času velmi mladá věda, která nabývá významu přibližně od druhé poloviny 20. století. Hlavními znaky pedagogiky volného času jsou záměrnost a cílevědomost.³⁴

Pávková a kol. udává, že na výchově dětí v době mimo vyučování se podílí rodina, škola, zařízení pro výchovu mimo vyučování, některé další subjekty a jiné společenské jevy. Tito autoři vymezují pojem výchovy následovně:

---

³² Zájmové a neformální vzdělávání. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (online). Praha.

³³ PRŮCHA, J., ed., Pedagogická encyklopedie s. 738.

³⁴ HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J., Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy s. 68.

- probíhá mimo povinné vyučování
- probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny
- je institucionálně zajištěná
- uskutečňuje se převážně ve volném čase

Dle názoru kolektivu autorů výchova mimo vyučování poskytuje příležitost vést jedince k racionálnímu využívání volného času, formuje zájmy, rozvíjí schopnosti jedince a upevňuje žádoucí morální vlastnosti.³⁵

Hájek uvádí, že s pojmem výchova ve volném čase bezprostředně souvisí záměrné a cílevědomé utváření životního stylu. Autor životní styl vymezuje jako souhrn životních forem, které jedinec aktivně prosazuje. Životní styl zahrnuje zejména:

- uspořádání materiálních a sociálních podmínek, jejich aktivní ovlivňování a využívání
- hodnotovou orientaci člověka
- jednání člověka

Z hlediska výchovy ve volném čase lze vymezit dílčí výchovné cíle:

- naučit vychovávané jedince dobře využívat materiálních podmínek pro trávení volného času
- ovlivňovat volbu jednotlivců a sociálních skupin, v nichž jedinec tráví volný čas, strukturu a dynamiku skupiny
- vést vychovávané k reálnému hodnocení volného času
- podporovat aktivní využívání volného času, aktivní zájmy³⁶

3.4.1 Pedagog volného času a vychovatel

Kraus říká, že pedagog se stává pro dítě nejvýznamnější osobou ve škole. Pedagog se stává autoritou, která konkuruje autoritě rodičů a vrstevníků.³⁷

Hájek a kol. definuje pedagoga volného času jako pedagogického pracovníka, protože vykonává přímou výchovně – vzdělávací činnost. Uplatnění pak nachází ve střediscích

---

³⁵ PÁVKOVÁ, J., et al. Pedagogika volného času (teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času).

³⁶ HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J., Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.

³⁷ KRAUS, B., Sociální deviace v transformaci společnosti.

volného času a v dalších neškolských zařízeních. Převážná část jejich výchovného působení probíhá ve volném čase vychovávaných.³⁸

Profesi pedagoga volného času vymezuje zákon o pedagogických pracovnících 563/2004 Sb. ze dne 24. září 2004. Tento zákon stanovuje, jaké vzdělání musí mít pedagog volného času, který vykonává komplexní pedagogickou činnost, zároveň upravuje jeho další vzdělávání. § 17 stanovuje, že pedagog volného času získává odbornou kvalifikaci vysokoškolským vzděláním, vyšším odborným vzděláním nebo středním vzděláním v oboru zaměřeném na pedagogiku volného času, vychovatelství, sociální pedagogiku nebo ostatní pedagogiku.³⁹

Pedagog volného času by kromě potřebného vzdělání měl disponovat také znalostmi, dovednostmi a osobnostními předpoklady. Od volnočasového pedagoga se očekává všeobecné vzdělání a rozhled, určitá univerzálnost a schopnost nabídnout více aktivit, než na kterou se specializuje. Měl by mít také schopnosti diagnostické, didaktické, organizační a řídicí. Důležité jsou také jeho sociální a komunikační schopnosti. Volnočasový pedagog by také měl umět zvládat konflikty v kolektivu dětí, chválit, povzbuzovat i kritizovat. Také by měl umět zvládat různé krizové situace, které mohou nastat, jako je třeba zranění dítěte, nebo nějaká mimořádná událost. Ideální volnočasový pedagog by měl mít přirozenou a neformální autoritu, měl by být schopen otevřeného a partnerského přístupu k dětem a mládeži.⁴⁰

V roce 2006 vznikla Asociace vzdělavatelů pedagogů volného času. Je to nezisková organizace, která sdružuje zástupce škol, jež profesně připravují pedagogy volného času. Cílem asociace je dle informací na jejích internetových stránkách přispět k rozvoji pedagogiky volného času, což je zajišťováno expertní, poradenskou a publikační činností, pořádáním odborných setkání, seminářů a konferencí, koordinací studijních plánů, prosazováním zájmů oboru a zprostředkováním a výměnou informací. Sídlo má tato asociace v Českých Budějovicích.

3.5 Fundraising

Většina neziskových a příspěvkových organizací občanského sektoru zpravidla nemá dostatek finančních prostředků pro zajištění svých služeb a aktivit, popřípadě by svoji

---

³⁸ HÁJEK, B., HOFBAUER, B., PÁVKOVÁ, J., Pedagogické ovlivňování volného času, současné trendy.

³⁹ MALACH, A., ed. Nový školský zákon a rozvoj vzdělanosti 2005.

⁴⁰ KANTOROVÁ, J. A kol. Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky II.

činnost chtěla rozšířit, či poskytovat ji více zájemcům. Pro mnoho organizací může být fundraising zajímavým, stabilním a dlouhodobým příjmem financí. Pojem fundraising zatím nemá v českém jazyce svoje synonymum. Odborníci z Českého centra fundraisingu, Jan Kroupa a Jana Ledvinová, vysvětlují, co se pod pojmem fundraising skrývá:

- *„Je to obor zahrnující různé metody a postupy, jak získat finanční a jiné prostředky na činnost organizací občanské společnosti*
- *Je to „věda“ o tom, jak přesvědčit druhé, že vaše organizace dokáže řešit důležité problémy a že je potřebnou součástí společnosti*
- *Je to nástroj, jehož pomocí lze druhé inspirovat k dobrým skutkům, přesvědčit je, že peníze nejsou všechno a dát jim možnost darovat i svůj čas, zájem a důvěru.“⁴¹*

Tito autoři dále uvádějí, že fundraising není jen o tom jak a kde získat peníze, ale je to činnost, která vyžaduje strategické plánování, organizace musí být schopna pružně reagovat na měnící se okolí. Musí mít dobře zmapované okolí, je důležité, aby uměla předvídat budoucnost, měnící se trendy v ekonomice a ve společnosti.

Stanovili také důležité kroky, které musí organizace vypracovat, pokud chce být úspěšná v získávání financí od dárců.

1. **Sestavení fundraisingového argumentu** – organizace by měla umět odpovědět na všechna proč (Proč potřebujete peníze zrovna Vy? Proč to neděláte jinak? Proč Vám mám dát zrovna já?)
2. **Prezentace organizace** – organizace by měla umět odpovědět na případné otázky dárců (O co Vaší organizaci jde? Pro koho jsou Vaše služby určeny? Jaký je Váš program? Jaké jsou Vaše zkušenosti a jaké nabízíte záruky? V čem je Vaše organizace vyjímečná? Proč mám přispět zrovna já? Co můžete dárci nabídnout?)
3. **Motivace dárců** – lidé raději dají peníze, když vidí ostatní, jak také peníze darují, když vědí, že jim bude poděkováno, vědí přesně, na co budou jejich peníze použity, když jsou viditelně spojováni s úspěchy organizace.

---

⁴¹ KROUPA, J., LEDVINOVÁ, J., Fundraising, Kdo chce, pomoci hledá způsob, kdo ne hledá důvod, s. 2.

3.5.1 Účinnost metod fundraisingu

Odborníci z Českého centra fundraisingu stanovili pořadí metod fundraisingu od nejméně účinných:

1. *„INZERCE – nejméně účinná metoda. Kontakt mezi dárcem a organizací či námi je anonymní. Osobu, kterou žádáme o podporu, nevidíme. Výhodou této metody však je, že najednou oslovíme velký počet lidí, široké publikum potenciálních dárců.*
2. *POŘÁDÁNÍ AKCÍ – kde se s potenciálním dárcem můžeme osobně setkat a pohovořit s ním. Většinou však, díky velkému počtu účastníků na akci, nemáme čas se dárci věnovat delší dobu. Kontakt je příliš krátký na navázání dlouhodobé spolupráce.*
3. *POŠTOVNÍ KAMPAŇ - osobní kontakt je navázán pomocí dopisu. Bohužel tak nemůžeme dosáhnout stejného účinku jako při osobním jednání. Na druhé straně ovšem můžeme oslovit mnohem větší počet lidí.*
4. *TELEFONICKÁ KAMPAŇ - s potenciálním dárcem můžeme osobně mluvit a tato komunikace má mnoho výhod osobního jednání „tvář v tvář“. Při citlivém zacházení s hlasem můžeme dosáhnout velkého úspěchu. Zároveň telefonicky můžete oslovit více lidí, než bychom stihli osobně navštívit.*
5. *ČLENSTVÍ – má velkou výhodu dlouhodobého vztahu mezi dárcem a naší organizací. Je velmi užitečné s našimi členy udržovat pravidelný kontakt, setkávat se s nimi, napsat jim občas dopis nebo zatelefonovat.*
6. *OSOBNÍ SETKÁNÍ – „tvář v tvář“ je nepopíratelně nejúčinnější metodou fundraisingu. Můžeme při něm využít všech výhod osobní komunikace. Vyžaduje však důkladnou znalost principů úspěšného vyjednávání a dostatek zkušeností. Je časově nejnáročnější metodou ze všech výše jmenovaných.“⁴²*

Firmy dávají peníze na dobročinnost z několika důvodů. Chtějí, aby v místě působnosti byly dobře vnímány, chtějí šířit dobrou vůli mezi zaměstnanci. Firmy, které působí v oblastech, jež mají negativní dopad na životní prostředí (těžařské firmy, chemický průmysl apod.) si dobročinností chtějí zlepšit svoje image a podporují ekologické projekty. Někdy k poskytnutí finančního daru vedou osobní důvody majitele firmy nebo člena vedení. Dalším důvodem může být to, že na dary pro charitativní a neziskové organizace se většinou

---

⁴² KROUPA, J., LEDVINOVÁ, J., Fundraising, Kdo chce pomoci, hledá způsob, kdo ne hledá důvod, s. 10.

nevztahuje zdanění. Firmy rády sponzorují umělecké a kulturní akce, sportovní akce, neziskové organizace pracující s dětmi, či se seniory nebo s osobami se zdravotním postižením, ekologické projekty.

3.5.2 Právní zajištění fundraisingu

Dne 1. ledna 2014 vstoupil v platnost nový občanský zákoník, který upravuje legislativu fundraisingu.

§ 2055 říká, že: „ (1) *Darovací smlouvou dárce bezplatně převádí vlastnické právo k věci nebo se zavazuje obdarovanou věc bezplatně převést do vlastnictví a obdarovaný dar nebo nabídku přijímá.*

*(2) Plnění z pouhé společenské služby není darováním, je – li z chování stran zřejmé, že se nechtějí smluvně zavázat. “*⁴³

Pro dar je tak charakteristická bezplatnost. Podstatou darování je to, že obdarovaný není k ničemu zavázán (jen musí dar převzít).

§ 2057 uvádí: „*Při darování věci zapsané do veřejného seznamu vyžaduje smlouva písemnou formu.*“ Znamená to, že věci zapsanou do veřejného seznamu jsou nemovitosti zapsané do katastru nemovitostí nebo zaknihované cenné papíry. Jde o kogentní ustanovení zákona (tedy že se od něj nelze odchýlit) a jeho nedodržení by znamenalo neplatnost smlouvy, protože by bylo v rozporu se zákonem.

3.5.3 Péče o dárce

Pokud chce nezisková nebo příspěvková organizace uspět a získat dárce, kteří se rozhodnout darovat svoje peníze a to i opakovaně, pak musí o dárce (i potencionální) pečovat.

Karen Gilchrist, spisovatelka a badatelka, ředitelka mediální a komunikační společnosti Resource Base a mediální koordinátorka dobročinné společnosti, sepsala v knize Praktický průvodce pro neziskové organizace rady, jak pečovat o dárce.

Ve své knize uvádí, že důležitá je zdvořilost, umět poděkovat dárce, zůstat s ním v kontaktu. Dát dárce vědět, jak jste s jeho penězi naložili. Pokud dárce obdarovanému věří, většinou daruje opakovaně.

---

⁴³ PEŠTA, K., HODONICKÝ, V., Některé právní otázky získávání a poskytování finančních prostředků a jiných výhod neziskovými organizacemi, s. 4.

Dle jejího zjištění by si instituce měla zjistit, kdo jsou její dárci, zda jsou to jednotlivci nebo organizace. Instituce by si měla vybrat osobu, která bude s dárci ve styku a to v ústním i písemném. Důležité je průběžně monitorovat dárcovství. Zaznamenávat se mohou následující skutečnosti:

- *„kolikrát jste byli ve styku s různými dárci*
- *kolik odpovědí jste dostali na určitou žádost či rozesílku*
- *jaký příjem Vám vynesla každá z žádostí či rozesílek*
- *kolik peněz připadá v průměru na jeden příspěvek*
- *kolik lidí využívá možnosti daňově výhodného dárcovství a jak během roku stoupl jejich počet*
- *kolik organizací vám poskytlo nefinanční dary a kolik z nich pak přešlo na finanční příspěvky*
- *kolik lidí si vyžádalo informace o možnosti odkázat vaší organizaci něco v závěti*
- *kolik lidí přišlo na různé akce a dny otevřených dveří. „⁴⁴*

---

⁴⁴ GILCHRIST, K., Péče o dárci s. 83.

4 Praktická část

Čtvrtá kapitola je věnována praktické části. Hlavním cílem této diplomové práce je zjistit, zda vybraná instituce plní své veřejné poslání po stránce volného času mládeže, zda má pro tento účel dostatek prostředků (prostory, vybavení, finance, kvalifikovaný personál, podpora zřizovatele). V případě zjištěných nedostatků budou navržena opatření k nápravě nedostatků, popř. možnosti využití dotací nebo fundraisingu při financování. Také bude zhodnocena nabídka zájmových aktivit a poptávka po nich.

Pro tuto práci je použita metoda polostrukturovaného rozhovoru a analýza financování provozu DDM Smiřice.

4.1 Charakteristika města Smiřice

Město Smiřice leží přibližně 15 km severovýchodně od Hradce Králové. Smiřicemi protéká řeka Labe. Město má kolem 2900 obyvatel. Ve městě se nachází jesle, mateřská škola, základní škola, střední škola a dům dětí a mládeže.

Dominantou Smiřic je Zámecká kaple Zjevení Páně, která byla v roce 1995 prohlášena za národní kulturní památku. V Zámecké kapli se nachází i známý Brandlův obraz Klanění Tří králů.

Obrázek 1: Zámecká kaple Zjevení Páně

Další známou dominantou je i vlakové nádraží, které bylo vystavěno ve stylu loveckého záměčku včetně zvířecího příkopu a v roce 2007 bylo oceněno jako nejkrásnější nádraží roku.

Obrázek 2: Nádraží ČD Smiřice

Město Smiřice má také bohatý sportovní a kulturní život. Za nejznámější kulturní akci lze právem považovat Smiřické svátky hudby, kde vystupují přední umělci v čele s houslovým virtuoszem Jaroslavem Svěceným.

Město Smiřice v posledních letech investuje značné finanční prostředky do podpory sportovních aktivit, bylo zde vybudováno nové sportovní hřiště, opravena tělocvična, vybudován skatepark a starosta města Bc. Luboš Tuzar se podstatně zasloužil o realizaci výstavby cyklostezky Hradec Králové – Kuks.

4.1.1 Partnerská spolupráce s Boguszow Gorce

Partnerská spolupráce mezi městy Smiřice a Boguszow Gorce byla podepsána 30. 1. 2000. Polské město Boguszow Gorce leží ve Středních Sudetech nedaleko okresního města Walbrzych, přibližně 17 km od hraničního přechodu Golinsk – Meziměstí. Ve čtyřech městských částech žije více než 16 000 obyvatel. Město Boguszow je východiskem pro výlety do okolních hor a také vynikajícím místem pro příznivce zimních sportů, hlavně hora Dzikowiec, kde se nacházejí sjezdové trasy i několik běžeckých tras.

Obrázek 3: Náměstí Boguszow Gorce

Mgr. Tomasz Raszka, volnočasový pedagog DDM Smiřice, se ve spolupráci s pracovníky DDM Smiřice snaží o rozšíření spolupráce města Smiřice a výše uvedeného partnerského města. Každoročně organizuje autobusový zájezd do Boguszow Gorce na běžecké závody Minisetka. V tomto sportovním závodě soutěží v běhu na tratích od 100 metrů až po 5 kilometrů sportovci od jednoho roku. Město Smiřice poskytuje finanční prostředky na úhradu dopravy. Zájezdu se mohou účastnit děti i jejich rodiče ze Smiřic a okolí. Po závodech pak ve spolupráci s polskými partnery následuje výlet do okolí. Závodníci ze Smiřic se pravidelně umísťují na předních místech.

Partnerská spolupráce mezi městy Smiřice a Boguszow Gorce je úspěšně navázána také mezi dobrovolnými hasiči a děti z partnerského města spolu se svými rodiči jsou pravidelně zvány na akce, které město Smiřice pořádá.

Obrázek 4: Závody v Boguszov Gorce – Minisetka

4.2 Charakteristika DDM Smiřice

Dům dětí a mládeže Smiřice (dále DDM Smiřice) je příspěvková organizace s právní subjektivitou a zřizovatelem je Město Smiřice. Ředitelem DDM Smiřice je Mgr. Aleš Šob. DDM Smiřice je typem střediska volného času, které uskutečňuje svoji činnost ve více oblastech zájmového vzdělávání. Činnost organizace je ve shodě s platnou zřizovací listinou DDM Smiřice a řídí se organizačním a vnitřním řádem (příloha č. 1) a dalšími dokumenty, které jsou vydávány v souladu především se zákonem 561/2004 Sb. (Školský zákon) a Vyhláškou 74/2005 Sb. (Vyhláška o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných) a další platnou legislativou.⁴⁵

---

⁴⁵ *DDM Smiřice* [online]. Smiřice, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.ddmsmirice.cz/stranka/vnitni-rad-ddm/43>.

Obrázek 5: DDM Smiřice

4.2.1 Poslání a cíle DDM Smiřice

„Posláním DDM Smiřice je uskutečňovat zájmové vzdělávání a další činnosti ve stanovených oblastech svého působení. Kvalitní a širokou nabídkou aktivit pro děti, mládež a dospělé přispívat k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času, plnit primární prevence sociálně patologických jevů.“⁴⁶

4.2.2 Personální struktura, majetek a technická vybavenost

Ředitelem DDM Smiřice je Mgr. Aleš Šob, který dle zprávy České školní inspekce (dále jen ČSI) z roku 2017 využívá při řízení střediska svoje dlouholeté manažerské

---

⁴⁶ DDM Smiřice [online]. Smiřice, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.ddmsmirice.cz/stranka/zakladni-udaje/6>.

zkušenosti a má zpracovanou dlouhodobou koncepci rozvoje DDM Smiřice s jasně definovanými prioritami.⁴⁷

Zájmové vzdělávání zajišťují kromě ředitele DDM Smiřice také další dva pedagogové volného času Mgr. Tomasz Raszka a Martin Ivan. Na vedení kroužků se ve školním roce 2019/2020 podílí také 26 vedoucích zájmových kroužků, kteří pracují pro DDM Smiřice převážně na základě dohody o pracovní činnosti.

DDM Smiřice sídlí na adrese Palackého 205, Smiřice 503 03. Jedná se o nemovitost v majetku Města Smiřice, které v poslední době do nemovitosti hodně investuje. V přízemí se nachází prostory, které pro svoji činnost využívá loutkové divadlo a první patro je vyhrazeno pro činnosti DDM Smiřice. Nachází se zde 3 kanceláře, kde mají zázemí zaměstnanci této organizace. Dále je zde malá tělocvična, cvičná kuchyňka, jazyková učebna a dvě prostorné místnosti, kde mohou děti využívat stolní fotbálek, taneční podložku nebo výpočetní techniku.

Obrázek 6: Tělocvična v DDM Smiřice

---

⁴⁷ Česká školní inspekce [online]. Praha, 2017 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Inspekcní-zpravy?d=8622>.

Obrázek 7: Jazyková učebna

Obrázek 8: Učebna pro zdravotní kroužek a další aktivity

DDM Smiřice realizuje svoje činnosti také v tělocvičně u základní školy a ve třídách ZŠ Smiřice, kde členové kroužků mohou využívat keramickou dílnu, počítačovou učebnu nebo učebnu hudební výchovy. Další aktivity se konají na sportovním hřišti a na střelnici Střeleckého klubu. Zajímavostí je také kroužek Psí tlapky, který se koná v útulku pro psy, jež zřizuje Město Smiřice Od školního roku 2018/2019 využívá lezeckou stěnu, která se nachází v kulturním domě v sousední obci Černožice. Členové přírodovědného kroužku podnikají vycházky do přírody v okolí Smiřic, nejčastěji do okolí písničky Obora a nedaleké nově vybudované naučné stezky Na Plivátkách, která je ve vlastnictví města Smiřice a vede kolem meandrů řeky Labe.

Obrázek 9: Naučná stezka Na Plivátkách

4.2.3 Nabídka aktivit DDM Smiřice

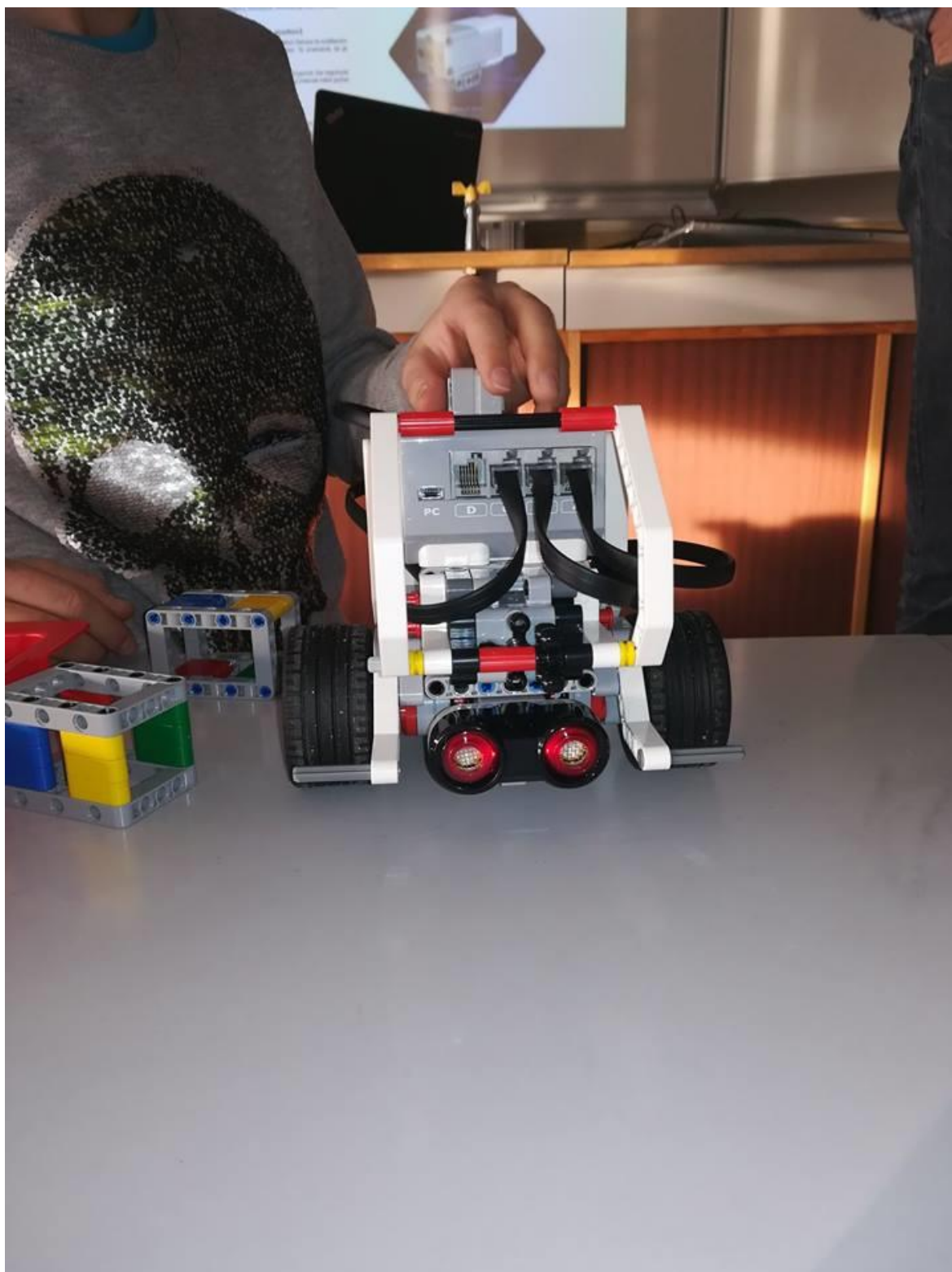
DDM Smiřice ve školním roce 2019/2020 nabízí více než 40 zájmových kroužků pro děti, mládež i dospělé (viz příloha č. 2). Zastoupeny jsou kroužky jazykové (německý jazyk, anglický jazyk), kroužky sportovní (atypické sportovní aktivity, stolní tenis, badminton, basketbal, florbal, sportovní střelci, sportovní lezení, atletika pro nejmenší, volejbal, malá kopaná), dále kroužky keramiky, legorobotů, vaření, počítačový, kynologický, rybářský, zdravotnický, street dance a další.

Obrázek 10: Kroužek keramiky

Obrázek 11: Kroužek Lego roboti

DDM Smiřice nabízí i aktivity pro děti v době školních prázdnin a ředitelského volna. Hned na podzimní prázdniny 2019 připravili pedagogové DDM Smiřice čtyřdenní výlet do Pece pod Sněžkou. (viz. příloha č. 3). Výlet pro 20 dětí byl po několika dnech od zveřejnění letáku obsazen.

Každý rok v době pololetních prázdnin připravuje DDM Smiřice pro děti jednodenní akce, například bruslení na stadionu v Jaroměři, výlet do Aquaparku nebo do kina.

V době jarních prázdnin nabízí DDM Smiřice týdenní lyžařský zájezd do italských Alp nebo příměstský tábor. Děti se podívají do divadla Drak v Hradci Králové, do Zoologické zahrady Dvůr Králové nad Labem, mohou navštívit aquacentrum v Hradci Králové nebo v Pardubicích a také například IQ Landii v Liberci.

Na začátku května se v zámeckém parku každoročně koná Vítání jara a DDM Smiřice se podílí na organizaci dílniček pro děti a organizaci Pohádkové stezky. Velmi oblíbený je u dětí ze Smiřic a okolí dětský den, který se koná většinou na fotbalovém stadionu. Také akce Loučení s prázdninami je u dětí ze Smiřic a okolí a jejich rodičů velice oblíbená.

Pracovníci DDM Smiřice také pořádají ve spolupráci s DDM v okolí (DDM Klíč Jaroměř a DDM Chlumec nad Cidlinou) turnaje ve florbale, badmintonu, nebo stolním tenise. Tyto turnaje jsou dostupné i pro hráče, kteří nejsou členy žádného DDM.

4.3 Vlastní výzkum

Jak je uvedeno výše, tak pro tuto práci byla pro získání dat zvolena metoda polostrukturovaného interview (rozhovoru). Zejména proto, že při použití této metody lze hlouběji proniknout do postojů a názorů respondentů a výzkumník může pružně reagovat na odpovědi respondentů. Nejdůležitější je hlavně osobní kontakt výzkumníka s respondentem.

4.3.1 Polostrukturovaný rozhovor

Profesor Gavora, autor několika knih o pedagogickém výzkumu a bývalý vědecký pracovník Ústavu experimentální pedagogiky Slovenské akademie věd, používá místo slova rozhovor slovo interview.

„Slovo interview je anglického původu a skládá se ze dvou částí. Inter znamená mezi a view znamená názor nebo pohled. Název naznačuje, že jde o interpersonální kontakt. Nejčastěji jde o kontakt tváří v tvář, i když někdy se používá telefonické interview.“⁴⁸

---

⁴⁸ GAVORA, P., Úvod do pedagogického výzkumu s. 110.

Autor dále popisuje interview jako výzkumnou metodu, jež dokáže zachytit nejenom fakta, ale díky interview můžeme hlouběji zkoumat problémy, jevy a postoje respondentů. Můžeme sledovat reakce respondenta a okamžitě reagovat na průběh interview. Úspěch interview je založen na interpersonálním kontaktu.

Velmi důležité pro bezproblémový průběh interview a získání relevantních informací je navázání přátelského vztahu a vytvoření otevřené atmosféry. Pokud se bude výzkumník chovat k respondentovi chladně a nepřívětivě, může být někdy i odmítnut, nebo budou odpovědi, které poskytne respondent, zkreslené a nebudou mít odpovídající hodnotu.

4.3.2 Druhy interview

Rozhovor (interview) můžeme dělit následovně:

1. Strukturované interview, což znamená, že otázky i možnosti odpovědí v interview jsou pevně dány, může to být vlastně dotazník.
2. Nestrukturované interview, kde je respondentovi umožněna volnost odpovědí, výzkumník se může dozvědět spoustu nových informací, ale vyhodnocení interview je velice obtížné.
3. Polostrukturované interview, což znamená, že výzkumník má připraveny otázky a alternativy odpovědí, ale ještě žádá od respondenta objasnění nebo vysvětlení.⁴⁹

4.3.3 Prostředí pro interview a jeho průběh

Dle Gavory by prostředí pro uskutečnění interview mělo být klidné a dle možností izolované od okolního dění. Prostředí by mělo být také kulturní a měl by být brán ohled na osobu, s níž se interview uskutečňuje. Mělo by se uskutečňovat v prostředí, jež v respondentovi bude vyvolávat příjemné pocity a vzbudí v něm důvěru.⁵⁰

Začátek interview by měl být zaměřen na motivování a zaujetí respondenta, na navození přátelské atmosféry. Respondetovi by měl být vysvětlen záměr interview, vše by mu mělo být vysvětleno, aby byly odstraněny jeho obavy. Průběh interview by měl respondent pečlivě zaznamenávat buď písemně, nebo nahrát. Respondent by měl vyslovit

---

⁴⁹ GAVORA, P., Úvod do pedagogického výzkumu s. 111.

⁵⁰ GAVORA, P., Úvod do pedagogického výzkumu s. 111.

souhlas se zaznamenáním interview. Na závěr interview výzkumník respondentovi poděkuje za odpovědi.

Následuje zpracování odpovědí, jejich vyhodnocení a celkové zhodnocení interview.

4.3.4 Typy otázek používaných v interview

Gavora odlišuje otázky podle stupně otevřenosti.

1. Uzavřené otázky, což jsou otázky, které nabízí připravené odpovědi a respondent je předem daným způsobem označí. Nespornou výhodou uzavřených otázek je jejich lehké zpracování. Mezi uzavřené otázky patří otázky dichotomické, na které respondent odpovídá ano/ne nebo může sdělit, že se nedokáže vyjádřit.
2. Otevřené otázky, jež dávají respondentovi větší volnost v odpovědích, otevřené otázky respondenta nijak neomezují, nevýhodou u otevřených otázek je jejich obtížné zpracovávání.
3. Polouzavřené otázky, jež nabízejí možnosti odpovědí, a následně ještě pomocí další otázky žádáme dovysvětlení.

4.4 Empirická šetření

Pro tuto diplomovou práci bylo uskutečněno celkem 18 interview. Interview s dospělými respondenty se uskutečnila v kavárně, nebo v prostorách u tělocvičny, kde rodiče čekali na svoje děti, rozhovor s dětmi se uskutečnil na dětském hřišti, v cukrárně nebo v prostorech DDM Smiřice. Rozhovor se dvěma dospělými účastnicemi zájmového kroužku se uskutečnil v kavárně.

4.4.1 Empirické šetření rodičů dětí, které navštěvují/nenavštěvují zájmové kroužky

První skupinu respondentů tvoří pět rodičů, jejichž děti navštěvují zájmové kroužky DDM Smiřice a tři rodiče, jejichž děti nevyužívají služeb této instituce. Rozhovor poskytlo sedm matek a jeden otec. Všichni respondenti měli dohromady 17 dětí. Jejich děti byly ve věku 2-25 let. Při prosbě o poskytnutí rozhovoru jsem se u rodičů dětí setkala s ochotou, žádný respondent rozhovor neodmítl pod podmínkou, že nebude v diplomové práci zveřejněno jeho příjmení, všichni souhlasili jen se zveřejněním jména, svého věku a počtem

dětí. Rozhovory byly vedeny v kavárně nebo v prostoru před tělocvičnou, kde rodiče čekali na své děti. Nejkratší rozhovor trval asi 15 minut, ten nejdelší více než hodinu. Jedna respondentka (matka tří školou povinných dětí) mi pak ještě telefonicky sdělila další postřehy a náměty. Všichni respondenti měli prostor pro sdělení dalších podnětů a připomínek

4.4.1.1 Otázky pro rodiče

1. Využívá Vaše dítě zájmové aktivity DDM Smiřice? Pokud ano, odpovězte na otázky č. 2-12. Pokud nevyužívají, tak odpovězte na otázku č. 13.
2. Jste spokojeni s činností DDM Smiřice?
3. Je nabídka volnočasových aktivit dostatečná? Pokud ne, můžete uvést, jaké aktivity Vám v nabídce chybí?
4. Vyhovuje Vám provozní doba kroužků?
5. Jste spokojeni s přístupem volnočasových pedagogů a provozního personálu?
6. Jste spokojeni s materiálním vybavením DDM Smiřice?
7. Jsou nabízené kroužky pro Vás a Vaše děti finančně dostupné?
8. Myslíte, že podpora zřizovatele (města Smiřice) je dostatečná?
9. Co by se podle Vás mělo v činnosti DDM Smiřice zlepšit?
10. Co je podle Vás v DDM Smiřice dokonalé (perfektní)?
11. Myslíte, že DDM Smiřice nabízí něco víc než ostatní DDM v okolí?
12. Využívají Vaše děti i volnočasové aktivity v době školního volna?
13. Uvedl/a jste, že Vaše dítě nevyužívá volnočasové aktivity DDM Smiřice, z jakého důvodu?

4.4.1.2 Odpovědi rodičů dětí, které navštěvují/nenavštěvují kroužky DDM Smiřice

V první otázce byli rodiče dotázáni, zda jejich dítě navštěvuje zájmové aktivity DDM Smiřice. Tři rodiče (dvě ženy a jeden muž) uvedli, že jejich děti nevyužívají zájmové aktivity DDM Smiřice. Pět rodičů (všechny ženy) uvedlo, že jejich děti zájmové kroužky a volnočasové aktivity využívaly nebo využívají.

Druhá otázka byla respondentům položena s cílem zjistit, jestli jsou spokojeni s činností DDM Smiřice. Odpovídali na ni pouze respondenti, jejichž děti využívají volnočasové aktivity DDM Smiřice. Respondentky byly ve věku 35-48 let. Všechny respondentky uvedly, že jsou spokojeny s činností DDM Smiřice. Sděly, že tato organizace nabízí hodně zájmových kroužků i volnočasové aktivity na prázdniny. Jedna respondentka (matka tří školou povinných dětí) uvedla, že dříve bydleli v Pardubicích, v místě jejich bydliště podobná organizace nebyla, děti mohly chodit na zájmové kroužky, které pořádaly různé agentury, ale za podstatně vyšší ceny. Navíc kroužky vedli většinou studenti, kteří neměli zkušenosti s vedením dětí, často se i stalo, že hodinu před začátkem kroužku bylo rodičům telefonicky oznámeno, že kroužek se nekoná, protože vedoucí je nemocný nebo má nějaké studijní či pracovní povinnosti.

Ve třetí otázce byly respondentky dotázány, jestli je nabídka volnočasových aktivit dostatečná, popřípadě jaké volnočasové aktivity jim chybí. Všechny respondentky shodně uvedly, že nabídka kroužků je dostatečná, ale možná by bylo dobré mít dramatický kroužek, pro starší dívky šití, kroužek modelářství, taneční kroužek. Tři respondentky uvedly, že by uvítaly rozšíření nabídky volnočasových aktivit zejména na letní prázdniny, DDM Smiřice nabízí jen jeden příměstský tábor pouze na pět pracovních dní a ten je zpravidla hned v první den zveřejnění nabídky obsazen.

Ve čtvrté otázce byly respondentky dotazovány na to, zda jim vyhovuje provozní doba kroužků. Jedna respondentka sdělila, že její dceři někdy provozní doba kroužků nevyhovuje, často musí čekat na kroužek i dvě hodiny. Nebydlí ve Smiřicích (dojíždí autobusem), ale ředitel DDM Smiřice jí nabídl, že může chodit do DDM Smiřice a tam čekat na začátek kroužku. Může si zde napsat úkoly nebo zde využívat počítač s Wifi připojením. Tři respondentky uvedly, že bydlí v blízkosti DDM Smiřice a jejich děti do kroužků dochází samy. Pátá respondentka uvedla, že jí provozní doba vyhovuje částečně, kroužky využívají její tři děti a vozí je i do vedlejší vesnice na kroužek lezení. Navíc má doma ještě dvě malé děti a rozvážení a doprovod dětí na kroužky jim musí přizpůsobit. Navíc ještě starší děti chodí do základní umělecké školy a nejstarší dceru vozí na atletiku do Jaroměře.

Pátá otázka byla zaměřená na spokojenost rodičů s přístupem pedagogů a provozního personálu DDM Smiřice k dětem. Všechny respondentky shodně uvedly, že dětem se kroužky v DDM Smiřice líbí, na kroužky se těší, o pedagogích doma často hovoří, je vidět, že pedagogy práce s dětmi baví.

V šesté otázce byly respondentky dotazovány, zda jsou spokojené s materiálním vybavením DDM Smiřice. Všechny respondentky uvedly, že materiální vybavení DDM Smiřice je dostačující, je vidět, že zřizovatel do budovy i vybavení investuje, jedna respondentka sdělila, že snad by bylo dobré budovu pestřeji vymalovat, jedna respondentka sdělila, že DDM Smiřice má i dostatek sportovního vybavení, také se jí i jejím dětem líbí nově vybudovaná podlaha v tělocvičně. Jedna respondentka uvedla, že ve Smiřicích je málo sportovišť, ale chápe, že výstavba nové haly nebo tělocvičny není v současnosti reálná.

V další, sedmé, otázce byli respondentky dotazovány na finanční dostupnost kroužků. Všechny respondentky shodně uvedly, že i když došlo ke zdražení kroužků na 2 400 Kč (přičemž Město Smiřice i většina okolních obcí doplácí dětem na kroužky 1 200 Kč, takže rodiče hradí 1 200 Kč) tak financování kroužků pro ně není problém. Všechny respondentky uvedly, že jsou zaměstnané, nebo podnikají a financování vzdělávání a zájmových aktivit svých dětí považují za prioritu a dobrou investici. Jedna respondentka uvedla, že má děti ve střídavé péči se svým partnerem, takže každý hradí polovinu nákladů, další respondentka sdělila, že si vede domácí účetnictví a spočítala, že každý rok vynaloží na financování zájmových aktivit, základní umělecké školy a atletické přípravy pro své tři děti více než 20 000 Kč. A to nepočítá sportovní vybavení a oblečení na zájmové aktivity. Ale dodala, že těchto peněz nelituje. S manželem jsou osoby samostatně výdělečně činné a jsou dobře finančně zabezpečeni, i když mají pět dětí.

Osmá otázka měla zjistit názor respondentek, zda je podpora zřizovatele DDM Smiřice dostatečná. Všechny respondentky uvedly, že dle jejich názoru je podpora zřizovatele dostatečná, jedna respondentka uvedla, že by zřizovatel mohl poskytnout více peněz na jednorázové akce, turnaje. Další respondentka uvedla, že financí zřizovatel poskytuje dost, ve srovnání s okolními městy určitě. Jiná respondentka sdělila, že neví, jakým způsobem je DDM Smiřice financováno, ale je vidět, že nemá nedostatek financí. Další respondentka uvedla, že zřizovatel poskytuje dostatek financí, letos finanční prostředky i navýšil a DDM Smiřice mohlo přijmout dalšího pedagoga. Dvě respondentky uvedly, že ve Smiřicích je málo sportovišť, hlavně tělocvična je pořád obsazená, ale chápou, že výstavba nové tělocvičny nebo kryté haly ve Smiřicích je v současnosti nereálná.

V deváté otázce byly respondentky dotazovány, co by se mělo v činnosti DDM Smiřice zlepšit. Všechny respondentky uvedly, že by si přály více aktivit v době letních prázdnin, hlavně rozšířit příměstský tábor, jeden týden pro 20 dětí je málo. Je hned obsazený.

Jedna respondentka uvedla, že by měla být propojena více činnost DDM Smiřice a ZŠ Smiřice. DDM Smiřice by v budově školy mohlo mít třeba nástěnku, kam by byly vyvěšovány nabídky nebo třeba vítězové soutěží a turnajů. Jedna respondentka uvedla, že by si přála mít ve Smiřicích atletický oddíl, dcera je šikovná na atletiku a ona nemá čas ji vozit třeba do Hradce Králové. Zároveň ale chápe, že v podmínkách Smiřic je to asi nereálné.

Desátá otázka byla zaměřena na to zjistit, co respondentky považují v činnosti DDM Smiřice za dokonalé. Všechny respondentky uvedly, že je to určitě rozsah činností, nabídka aktivit. Je to nesrovnatelné s okolními nepoměrně většími městy. Jedna respondentka uvedla, že v DDM Smiřice jsou perfektní pedagogové, jejich nadšení pro práci s dětmi, dělají i něco navíc, pořádají akce o víkendu.

V jedenácté otázce byly respondentky dotázány, zda si myslí, že DDM Smiřice nabízí něco víc, než okolní DDM. Respondentky uvedly, že se jejím dětem líbí sportovní turnaje o víkendech, akce jako Loučení s prázdninami nebo Vítání jara. Jedna respondentka uvedla, že když porovná nabídku DDM Smiřice a DDM Jaroměř (města, které má více než 3 krát více obyvatel), tak nabídka DDM Smiřice je nesrovnatelně lepší, nabídka DDM Klíč Jaroměř jí přijde poměrně zoufalá.

Ve dvanácté otázce byly respondentky dotazovány, zda jejich děti využívají nebo využívaly volnočasové aktivity DDM Smiřice v době prázdnin, nebo v době ředitelského volna. Všech pět respondentek sdělilo, že tyto aktivity jejich děti využívaly nebo využívají, jejich děti se účastní letních táborů, rády jezdí do Aquacentra i do zábavních parků. Jen někdy mají problém přihlásit děti na příměstský tábor, je hned obsazený. Také by mohlo být více termínů příměstského tábora, některý by mohl být zaměřený na sport.

Třináctá otázka byla určena rodičům, kteří v první otázce odpověděli, že jejich dítě nevyužívá volnočasové aktivity DDM Smiřice. Byli dotázáni na důvod, proč jejich děti tyto aktivity nevyužívají. Lukáš, otec desetileté dcery, odpověděl, že nebydlí ve Smiřicích, dceru do školy i zpět vozí autem. Domnívá se, že jeho dcera žádný kroužek nepotřebuje. Sdělil, že on by ji stejně nikam nepustil, když vidí, jaké děti chodí do školy, bojí se o ni. Ivana, maminka dvou dětí (osm a dva roky), uvedla, že ve Smiřicích bydlí teprve dva roky, ví, že dcera ze školy nějaký leták s nabídkou zájmových aktivit přinesla, ale Ivana je na mateřské dovolené s mladším dítětem a tak hlídání nepotřebuje. Po skončení vyučování si pro dceru dojde (chodí teprve do druhé třídy) a jdou na procházku nebo domů. Dodala, že ani neví,

jaké kroužky DDM Smiřice nabízí, možná se bude zajímat, až bude dcera větší. Další respondentka, Marie, řekla, že si myslí, že by jejího syna zájmové kroužky ani nebavily. Je dlouho ve škole (chodí už do šesté třídy) a když přijde domů, tak si jde hrát někam ven s klukama. Říká, že hrajou fotbal, nebo chodí do skateparku. A dodala, že je ráda, že syn nikam nechce chodit, protože je se synem sama a ty kroužky jsou určitě drahé.

4.4.1.3 Výsledky empirického šetření rodičů, jejichž děti navštěvují/nenavštěvují zájmové aktivity DDM Smiřice

Tohoto empirického šetření se zúčastnilo celkem osm rodičů. Tři rodiče (jeden otec a dvě matky) uvedli, že jejich děti nevyužívají zájmové aktivity DDM Smiřice. Pět rodičů (matky) uvedlo, že jejich děti se výše uvedených aktivit účastní nebo účastnily. Respondentky, jejichž děti se zájmových aktivit účastní, tak uvedly, že nabídka volnočasových aktivit je v rámci možností dostatečná, hlavně ve srovnání s městy v okolí, které mají nepoměrně více obyvatel. Sdělily, že jejich děti chodí do kroužků rády, materiální vybavení DDM Smiřice jim připadá dostatečné a vyhovující pro potřeby jejich dětí. Jen jedna matka uvedla, že by uvítala, aby byly prostory DDM Smiřice pestřeji vymalovány. Všechny respondentky shodně uvedly, že i po navýšení ceny za volnočasové aktivity jsou ochotny tuto cenu hradit, není to pro ně problém. Chtějí, aby jejich děti měly zajištěnu smysluplnou náplň volného času. Jedna matka sdělila, že za volnočasové aktivity pro své tři děti (včetně ZUŠ a atletické přípravy v Jaroměři) vynaloží každý rok více než 20 000 Kč.

Z výzkumu dále vyplývá, že respondentky jsou spokojeny s nabídkou akcí v době školního volna, ale všechny se shodly, že by mohlo být více volnočasových aktivit v době letních prázdnin, letní tábor i příměstský tábor jsou hned obsazeny. Některé respondentky uvedly, že ve Smiřicích je málo prostorů pro sportovní aktivity, ale uznaly, že výstavba nové tělocvičny nebo sportovní haly není v současnosti reálná. Dle respondentek je DDM Smiřice ve srovnání s ostatními DDM výrazně lepší v rozsahu volnočasových aktivit i v přístupu volnočasových pedagogů, kteří svoji práci berou jako poslání. Respondentky také shodně uvedly, že jejich dětem se líbí hlavně výlety do zábavních center nebo do aquaparků. Z odpovědí respondentek vyplynulo, že DDM Smiřice si plní svoje poslání a rodiče dětí jsou s jeho aktivitami spokojeni.

4.4.2 Empirické šetření dětí, které navštěvují/nenavštěvují kroužky DDM Smiřice

Cílem této části výzkumného šetření bylo na základě polostrukturovaného rozhovoru s dětmi, které navštěvují/nenavštěvují zájmové aktivity DDM Smiřice, vyhodnotit jak si výše uvedená organizace plní své poslání a jak se názory nezletilých účastníků volnočasové aktivity shodují nebo naopak rozcházejí s názory rodičů dětí.

Pro tuto část výzkumného šetření bylo osloveno deset dětí ve věku 7-14 let. Dvě děti odmítly poskytnout rozhovor, dvě děti sdělily, že nevyužívají nabídky volnočasových aktivit DDM Smiřice a dalších šest dětí (čtyři děvčata a dva chlapci) se souhlasem rodičů poskytly polostrukturovaný rozhovor. Jednalo se o děti ve věku 8, 9, 9, 10, 10 a 13 let. Dvě děti, které sdělily, že nevyužívají služeb DDM Smiřice, tak uvedly, že ani neví, jaké volnočasové aktivity tato organizace nabízí, o kroužky nemají zájem, po skončení vyučování tráví svůj volný čas s partou kamarádů, hrají si na mobilním telefonu.

Polostrukturovaný rozhovor tak poskytlo šest dětí, které využívají volnočasových aktivit DDM Smiřice a dvě děti, které tyto aktivity nevyužívají. Jeho délka byla v rozmezí 10-20 minut a rozhovor probíhal v prostorách DDM Smiřice, na dětském hřišti nebo v cukrárně. Všichni dětské respondenty měli prostor pro sdělení svých podnětů a připomínek.

4.4.2.1 Otázky pro děti

1. Navštěvuješ v tomto školním roce nějaké zájmové kroužky? Pokud ano tak odpověz na další otázky 2-6, pokud ne, tak odpověz na otázku 8.
2. Do kolika kroužků v tomto školním roce chodíš, do kolika jsi chodil v loňském roce?
3. Jak jsi spokojený s vedoucím kroužku, je hodný, má odpovídající znalosti?
4. Jaký kroužek by si chtěl navštěvovat, ale DDM Smiřice ho nenabízí?
5. Kolik jsou tvoji rodiče ochotni ti zaplatit kroužků?
6. Jak se ti líbí prostory (vybavení DDM), je něco, co ti v DDM chybí?
7. Využíváš i volnočasové aktivity o prázdninách?
8. Proč nenavštěvuješ DDM Smiřice, zda nechceš, nebo to rodiče odmítají financovat?

4.4.2.2 Odpovědi dětských účastníků zájmového vzdělávání DDM Smiřice

První otázka šetření se dotazovala dětí, zda se účastní volnočasových aktivit DDM Smiřice. Dvě děti (chlapec 10 let a dívka 9 let) odpověděly, že ne. Chlapec odpověděl,

že jeho matka by zájmové aktivity nechtěla platit. Dívka sdělila, že v minulém školním roce do zájmových kroužků chodila, ale nebavilo ji to.

Šest dětí ve věku 8 – 13 let odpovědělo, že využívají zájmové aktivity DDM Smiřice. V této výzkumné skupině byli dva chlapci a čtyři dívky.

Otázka druhá se dětí dotazovala, na kolik kroužků chodí ve školním roce 2019/2020 a na kolik chodily minulý školní rok. Tři děti uvedly, že chodí na tři zájmové aktivity a stejný počet dětí navštěvuje dva zájmové kroužky. Nejmladší respondent chlapec Vojtěch uvedl, že letos chodí na dva kroužky, minulý školní rok nechodil na žádný. Adéla, která chodila minulý školní rok na pět zájmových kroužků, uvedla, že letos chodí na tři. Dodala, že by ráda chodila na více kroužků, i rodiče by neměli problém zájmové aktivity platit, ale není ze Smiřic, dojíždí do Smiřic z vedlejší vesnice autobusem a v tomto školním roce už ji nevzali do školní družiny. Takže svoje zájmové aktivity musela spolu s rodiči přizpůsobit jízdě autobusu. Ostatní děti uvedly, že počet kroužků se oproti minulému školnímu roku víceméně nezměnil.

V třetí otázce byly děti dotazovány na to, jak jsou spokojené s vedoucím kroužku, jestli je na ně hodný a má odpovídající znalosti. Všichni dětské respondenty uvedli, že jsou s vedoucími kroužků spokojeni, jsou na děti hodní, je s nimi legrace, vedoucí sportovních kroužků umí sportovat, vedoucí keramiky umí vyrábět, vedoucí zdravotního kroužku ví všechno o první pomoci. Žádný dětský respondent neměl negativní připomínku.

Ve čtvrté otázce dětské respondenty odpovídali na otázku, jaké zájmové kroužky by chtěli navštěvovat, ale DDM Smiřice ho nenabízí? Tři děti uvedly, že DDM Smiřice nabízí vše, žádný kroužek jim nechybí. Chodí ještě do školní družiny, nebo například do Základní umělecké školy a nemají moc volného času a těší se domů na počítač nebo mobilní telefon. Michaela sdělila, že má ráda psy a chtěla by je cvičit, ví, že je kroužek Psi tlapy, ale její maminka nemá psy ráda a nechce jí kroužek dovolit. Adéla řekla, že ráda tancuje, ale maminka nechce, aby chodila na kroužek mažoretek nebo roztleskávaček, tak kdyby byl nějaký kroužek tancování, to by ji bavilo. Další dívka Natálie uvedla, že ji baví gymnastika, ale rodiče nemají čas ji vozit na gymnastiku do Jaroměře nebo do Hradce Králové, tak by byla ráda, kdyby byl v DDM Smiřice nějaký kroužek gymnastiky.

V další šesté otázce byly děti dotazovány, zda vědí, kolik zájmových kroužků DDM Smiřice jsou jejich rodiče ochotni zaplatit.

Adéla uvedla, že minulý rok měla pět kroužků, letos jen tři, ale ne proto, že by to rodiče nechtěli zaplatit. Ale není ze Smiřic, musí do školy jezdit autobusem, tak si musela vybrat zájmové kroužky, aby jí jel domů autobus, protože rodiče ji nemůžou pokaždé domů vozit. Zajímavé je, že čtyři děti uvedly, že si myslí, že jejich rodiče mají peněz dost a že pro ně není problém zájmové aktivity zaplatit, v podstatě uvedly, že jim rodiče koupí, co chtějí. Jedna dívka sdělila, že maminka sice říkala, že kroužky se zase zdražily, ale všechny, které si vybrala, jí zaplatila.

V šesté otázce byly děti dotazovány, zda se jim líbí prostory (vybavení) DDM Smiřice, jestli jim něco v DDM Smiřice chybí. Děti uvedly, že se jim prostory v DDM Smiřice líbí, Adéle se líbí taneční koberec a herní konzole, Sofie uvedla, že se jí líbí kuchyňka v DDM Smiřice, kam chodila na kroužek Šikulky a minivaření. Líbí se jí tam tělocvična i učebna počítačů. Ostatní respondenti shodně uvedli, že se jim líbí i tělocvična ZŠ Smiřice, kam dochází na sportovní kroužky, i keramická dílna ve škole.

V další, sedmé otázce, děti odpovídaly na otázku, zda využívají volnočasové aktivity DDM Smiřice i o prázdninách a v době ředitelského volna.

Čtyři dětské respondenty uvedli, že jezdí nebo jezdili na letní tábor, který pořádá DDM Smiřice. Jakub uvedl, že jezdil i na příměstské tábory, ale teď už ne, protože je to spíš pro menší děti. Nejmladší respondent Vojtěch sdělil, že na tábore ještě nebyl, ale s rodiči nebo s prarodiči chodí na Dětský den nebo na Vítání jara. Ostatní čtyři respondenty uvedli, že jezdí i na příměstské tábory, nejvíc se jim líbí výlety do Aquacentra Pardubice, do zábavního centra Tongo nebo Fly zone Hradec Králové. Adéla řekla, že její maminka jeden rok vykonávala na příměstském táboře paní učitelku a tak jela taky. Jeli do Aquaparku, do Tonga, do vodního světa a taky jeli parníkem po Labi. Téměř všichni respondenty uvedli, že se účastní Dětského dne, Vítání jara i Loučení s prázdninami ve Smiřicích.

Osmá otázka byla určena dětem, které zájmové aktivity DDM Smiřice nevyužívají. Byly dotázány na to, proč tyto aktivity nevyužívají, zda nechtějí ony nebo zda to odmítají financovat rodiče. Eliška odpověděla, že do DDM Smiřice na kroužky chodila, ale nebavilo ji to, raději je někde venku s bratrem a dětmi z party. Hraje si na mobilním telefonu. Sdělila, že maminka by jí asi nedala tolik peněz na úhradu kroužků, protože už nebydlí s otcem a on jim nedává peníze. Dominik odpověděl, že do DDM Smiřice nikdy nechodil a jeho maminka by to stejně nechtěla platit. Dominik chodí do 5. třídy, kroužky v DDM Smiřice by ho určitě nebavily, nebaví ho chodit ani do školy. Nejraději je venku s klukama, jezdí na kole, hraje

si na mobilním telefonu. Dodal, že maminka by to stejně nezaplatila, protože pořád nemá peníze. Také sdělil, že mu jeho maminka řekla, že stejně půjde do školy do Hradce Králové, do speciální, protože ve škole ve Smiřicích si na něho učitelé zasedli a dávajímu pořád poznámky, že zlobí.

4.4.2.3 Výsledky empirického šetření dětí, které navštěvují/nenavštěvují zájmové aktivity DDM Smiřice

V tomto empirickém šetření bylo osloveno celkem 10 dětí. Dvě děti rozhovor odmítly, dvě děti odpověděly, že do zájmových kroužků DDM Smiřice v tomto školním roce nechodí. Šest dětí (dva chlapci a čtyři dívky) ve věku 8, 9, 9, 10, 10 a 13 let uvedlo, že zájmové kroužky v tomto školním roce navštěvuje, tři děti chodí na tři kroužky a stejný počet dětí má dva zájmové kroužky. Všechny děti uvedly, že s vedoucím kroužku jsou spokojeny, s vedoucími je legrace. Tři děti uvedly, že jim v nabídce DDM Smiřice žádný kroužek nechybí, další tři dětské respondenty sdělili, že jim v nabídce chybí kroužek tancování, atletické přípravy nebo gymnastiky. Zajímavé je, že všechny děti uvedly, že jejich rodiče nemají problém s placením úhrady za kroužky, děti sdělily, že jim rodiče většinou koupí, co chtějí. Adéla sdělila, že by chtěla chodit na více kroužků, ale do Smiřic dojíždí autobusem a tak si musela vybrat kroužky podle jízdího řádu autobusů, protože rodiče ji pokaždé nemůžou na kroužek a zpět dovézt. Dětské respondenty uvedli, že jim rodiče zaplatili všechny kroužky, které si vybrali. Dětem se líbí prostory DDM Smiřice, i tělocvična ZŠ.

Dětské respondenty shodně odpověděly, že se účastní i volnočasových aktivit v době školního volna, jezdí na letní i příměstské tábory, spolu s rodiči se účastní dětského dne a podobných aktivit. Líbí se jim výlety do Aquacenter nebo do zábavních parků.

Dvě děti, které se zájmových aktivit neúčastní, tak uvedly, že jejich matky by stejně asi nechtěly kroužky platit, žijí bez otce a matky nemají moc peněz. Obě děti sdělily, že svůj volný čas tráví venku s kamarády, nebo si hraje s mobilním telefonem.

4.4.3 Empirické šetření dospělých účastníků volnočasových aktivit DDM Smiřice

DDM Smiřice nabízí i volnočasové aktivity pro dospělé účastníky. Jedná se především o kurzy cizích jazyků. Pro tuto část výzkumu byly osloveny dvě ženy ve věku 43 a 44 let, které navštěvují kurz Anglického jazyka. Polostrukturovaný rozhovor by uskutečněn v kavárně, veden s oběma respondentkami současně a trval přibližně 20 minut.

Obě respondentky měly prostor pro sdělení dalších podnětů a připomínek k činnosti DDM Smiřice.

4.4.3.1 Otázky pro dospělé účastníky

1. Jak jste spokojeni s vyučujícím, s jeho způsobem výuky, s jeho kvalifikací?
2. Vyhovuje Vám doba konání jazykového kurzu?
3. Připadá Vám adekvátní cena za jazykový kurz?
4. Jak hodnotíte prostory a vybavení DDM?
5. Uvítali byste rozšíření nabídky kroužků pro dospělé, případně nějaké jednorázové akce?

4.4.3.2 Odpovědi dospělých účastníků volnočasových aktivit DDM Smiřice

První otázka byla zaměřena na zjištění spokojenosti s vyučujícím, na jeho způsob výuky a na jeho kvalifikaci. Obě respondentky odpověděly, že s vyučující jsou spokojeny, snaží se vše trpělivě vysvětlit, ale na jejím přízvuku je znát, že se anglický jazyk učila v České republice a asi neměla moc příležitostí konverzace s rodilým mluvčím. Ale oceňují to, že si doma ve svém volném čase připravuje úkoly pro studenty, které jim pak doma i opravuje. Jedna účastnice by si přála více konverzace.

V druhé otázce byly respondentky dotázány, zda jim vyhovuje doba konání jazykového kurzu. Obě odpověděly, že ano, je to večer po práci. Respondentky nejsou ze Smiřic, ale mají k dispozici auto, kterým dojíždí.

Třetí otázka se zabývala jejich názorem na adekvátnost ceny za kurz. Obě respondentky uvedly, že jim připadá adekvátní (když to rozpočítají na jednotlivou hodinu), také uvedly, že například v Hradci Králové jsou podobné jazykové kurzy mnohem dražší. Obě respondentky pracují jako zdravotní sestry a sdělily, že mají stabilní zaměstnání poměrně dobře finančně ohodnocené.

Ve čtvrté otázce byly respondentky dotázány na jejich názor k prostorám a vybavení DDM Smiřice. Respondentky uvedly, že se jim DDM Smiřice líbí, budova má nová okna a fasádu. I vnitřní vybavení je pěkné, je tu čisto. Jedna respondentka uvedla, že dle jejího názoru tu účastníci kroužků mají všechno, co potřebují, druhá respondentka uvedla,

že je vidět, že se personál DDM Smiřice i zřizovatel Město Smiřice dobře stará. Na tak malé město jakým Smiřice jsou, je to super a mnohá větší města by jim mohla závidět.

V páté otázce byly respondentky dotázány, zda by uvítaly rozšíření nabídky kroužků pro dospělé, popř. jestli by si přály nějaké jednorázové akce. Jedna respondentka sdělila, že se věnuje pletení z pedigu, uvítala by nějaký workshop, třeba nějaké adventní tvoření. Druhá respondentka má ráda ruční práce (třeba techniku decoupage, pletení z proutí, možná i šití).

Obě respondentky měly následně prostor pro další podněty. Jedna respondentka žádné podněty neměla, druhá respondentka sdělila, že je ráda, že kroužek anglického jazyka je, má to blízko a alespoň ji to donutí učit se, přemýšlet v anglickém jazyce, má možnost v tomto jazyce konverzovat.

4.4.3.3 Výsledky empirického šetření dospělých účastníků zájmových aktivit DDM Smiřice

V tomto šetření byly osloveny dvě účastnice zájmového kroužku pro dospělé (Angličtina pro pokročilé). Obě respondentky uvedly, že jsou s vyučující spokojeny, pedagožka je sice méně flexibilní a má horší výslovnost, ale snaží se, připravuje úkoly, učivo trpělivě vysvětluje.

Provozní doba kurzu jim vyhovuje a cena jim ve srovnání s cenami v okolních městech připadá adekvátní.

Budova DDM Smiřice se jim líbí, i její vnitřní vybavení, domnívají se, že okolní města i mnohem větší by Smiřicím mohlo budovu DDM Smiřice závidět.

Obě uvedly, že by v nabídce volnočasových aktivit uvítaly nějaké ruční práce, nějaký workshop, třeba pletení z pedigu, techniku decoupage nebo šití apod. Ale ne pravidelné týdenní aktivity, spíše jednorázové akce.

4.4.4 Porovnání výsledků empirického šetření třech skupin respondentů

Na základě porovnání odpovědí dětských účastníků volnočasových aktivit, rodičů dětí, které se účastní těchto aktivit, i dospělých účastníků, lze říci, že DDM Smiřice si plní svoje poslání a cíle. Poskytuje kvalitní a širokou nabídku aktivit pro děti, mládež i dospělé. Nabízí volnočasové aktivity, které přispívají ke smysluplnému a aktivnímu trávení volného času. Tyto aktivity slouží jako primární prevence sociálně patologických jevů. Děti, rodiče i dospělí účastníci se shodli na tom, že DDM Smiřice poskytuje širokou nabídku

volnočasových aktivit, kroužky vedou zkušení pedagogové a volnočasové aktivity jsou finančně dostupné. Dle dospělých respondentů zřizovatel DDM Smiřice má zájem na bezproblémovém fungování této volnočasové organizace, z rozpočtu města vždy vyčlení dostatek finančních prostředků na financování DDM Smiřice.

Respondenti si uvědomují, že ve Smiřicích je nedostatek prostor pro sport, chybí zde další tělocvična, ale zároveň si uvědomují, že v blízké době nebude reálné, že by se další tělocvična postavila.

4.5 Financování DDM Smiřice

DDM Smiřice je příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je Město Smiřice. Na základě informací, které mi velmi ochotně poskytli ředitel DDM Smiřice, Mgr. Aleš Šob a účetní, Bc. Jana Kličošová, a které také byly získány pečlivým studiem účetnictví této organizace, lze říci, že DDM Smiřice je financováno z více zdrojů.

Největší část příjmů DDM Smiřice činí dotace, které na úhradu mezd zaměstnanců poskytuje Krajský úřad Královéhradeckého kraje. DDM Smiřice v roce 2018 obdrželo téměř 2 000 000 Kč. Dotace od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje jsou pevně dané a není možné žádat jejich navýšení. Pokud chce DDM Smiřice rozšířit svoji činnost a mít více pracovníků (buď na hlavní pracovní poměr, nebo na dohodu o pracovní činnosti), musí požádat o navýšení finančních prostředků svého zřizovatele, Město Smiřice.

Město Smiřice poskytlo v roce 2018 DDM Smiřice na dotacích téměř 750 000 Kč. Tyto finance byly použity na provoz příspěvkové organizace (například pronájem tělocvičny, učeben v ZŠ Smiřice, provozních výdajů, nezbytného pojištění, ale i na mzdy, protože dotace z KÚ KHK nebyly dostačující). Ve školním roce 2018/2019 byla cena za jeden zájmový kroužek stanovena na 1 500 Kč. Město Smiřice dotovalo děti s trvalým bydlištěm na území Smiřic, Rodova a Trotiny částkou 1100 Kč za jeden kroužek, počet kroužků nebyl omezen. Rodiče tak platili za jeden kroužek 400 Kč. Děti s trvalým bydlištěm mimo Smiřice nárok na dotaci neměly, ale okolní obce jim začaly také na kroužky přispívat různými částkami. Peníze pak od obcí obdrželo Město Smiřice, které je následně poskytlo DDM Smiřice. Ve školním roce 2018/2019 navštěvovalo zájmové kroužky DDM Smiřice téměř 390 dětí.

Tabulka 3: Příspěvky obcí na kroužky ve školním roce 2018/2019

OBEC	POČET KROUŽKŮ	CENA KROUŽKU/DOTACE	RODIČE HRADÍ
Smiřice	neomezeně	1 500/1 100	400
Holohlavy	2 kroužky	1 500/1 100	400 (třetí kr. 1 500)
Račice nad Trotinou	neomezeně	1 500/1 100	400
Habřina	1 kroužek	1 500/1 000	500 (další kr. 1500)
Lužany	neomezeně	1 500/1 100	400
Černožice	neomezeně	1 500/1 000	500
Libřice	1 kroužek	1 500/400	1 100 (další 1 500)

Tabulka 4: Počet účastníků kroužků, kteří obdrželi dotace ve šk. roce 2018/2019

Obec	Počet žáků
Smiřice, Rodov, Trotina	226
Holohlavy	80
Račice nad Trotinou	8
Lužany	1
Černožice	21
Habřina	10

Dalším zdrojem finančních prostředků jsou výnosy z činnosti DDM Smiřice, příjmy za kroužky, příjmy za dětské tábory nebo akce, které DDM Smiřice pořádá. V roce 2018 tyto příjmy činily téměř 2 000 000 Kč. Finance byly použity na mzdy, provoz organizace, financování letních táborů a akcí.

Ve školním roce 2019/2020 došlo ke zvýšení ceny za zájmové kroužky. Důvodem změny ceny bylo vytvoření dalšího místa volnočasového pedagoga. DDM Smiřice chtělo rozšířit a zkvalitnit svoji činnost a poskytovat dětem více volnočasových aktivit. Po dohodě se zřizovatelem byla cena za jeden kroužek stanovena na 2 400 Kč za rok, s tím, že dětem s trvalým bydlištěm ve Smiřicích, Rodově a Trotině bude poskytována dotace na jeden kroužek 1 200 Kč.

Tabulka 5: Příspěvky obcí na kroužky ve školním roce 2019/2020

OBEC	POČET KROUŽKŮ	CENA KROUŽKU/DOTACE	RODIČE HRADÍ
Smiřice	neomezeně	2 400/1 200	1 200
Lužany	neomezeně	2 400/1 200	1 200
Černožice	neomezeně	2 400/1 200	1 200
Holohlavy	2 kroužky	2 400/1 200	1 200 (ost. 2 400)
Račice nad Trotinou	neomezeně	2 400/1 800	600
Habřina	1 kroužek	2 400/1 200	1 200 (ost. 2 400)

Do konce září 2019 se do zájmových kroužků přihlásilo více než 320 dětí. Ředitel DDM Smiřice sdělil, že zpočátku měl obavu, že z důvodu zvýšení ceny nebude o kroužky zájem, ale ukázalo se, že rodiče jsou ochotni svým dětem volnočasové aktivity financovat. Navíc se ukázalo, že děti spolu s rodiči pečlivěji vybíraly kroužky, děti do kroužků chodí více, nemají absence. Dříve se stávalo, že rodiče zaplatili dětem několik kroužků, často tak kroužky využívali spíše jako levné hlídání a děti to v kroužcích nebavilo, zlobily tam, nebo tam chodily jen občas. Také řekl, že navýšení ceny nijak neovlivnilo účast na zájmových aktivitách u dětí ze sociálně slabých rodin, nebo dětí z vyloučených lokalit. Rodiče těchto dětí nebyli ochotni platit svým dětem ani 400 Kč, což byla cena za kroužek minulý školní rok. I přesto, že pracovníci DDM Smiřice byli ochotni vyjít těmto dětem vstříc a bylo by možné platit úhradu za kroužky třeba v několika splátkách a také by rodiče mohli požádat o

dávku hmotné nouze na Úřadu práce na tuto úhradu. Dle jeho názoru tyto děti nejsou ochotné respektovat autoritu pedagoga a dodržovat pravidelnou docházku do kroužku. Sdělil, že zvolená cesta vyšší úhrady a zároveň zkvalitnění a rozšíření aktivit byla dobře zvolená. Ve srovnání s cenami za zájmové aktivity v okolních městech jsou ceny v DDM Smiřice pořád výrazně nižší.

Mgr. Šob dále sdělil, že DDM Smiřice by chtělo svoji nabídku volnočasových aktivit neustále rozšiřovat a zlepšovat. Problémem nejsou finance. Pokud je potřeba navýšit financování na činnost DDM Smiřice, tak zřizovatel Město Smiřice zastoupený starostou Bc. Lubošem Tuzarem, se vždy snaží poskytnout DDM Smiřice dostatek financí na činnost.

Ale problémem je nedostatek prostor pro činnost DDM Smiřice (hlavně sportovních aktivit). Ve Smiřicích je pouze jedna tělocvična v ZŠ Smiřice a malá tělocvična v DDM Smiřice. V tělocvičně ZŠ Smiřice probíhají hodiny tělesné výchovy žáků ZŠ a také místní Střední školy služeb, obchodu a gastronomie. V odpoledních hodinách prostory tělocvičny využívá DDM Smiřice a také tělovýchovná jednota TJ Sokol Smiřice. DDM Smiřice se proto snaží najít i další prostory v okolních obcích. V letošním školním roce se podařilo zajistit pronájem pro činnost lezeckého kroužku a kroužku roztleskávaček v prostorách sousední obce Černožice. Ale pokud bude některý zájmový kroužek probíhat mimo město Smiřice, můžou mít rodiče některých dětí problém s dopravou dětí na kroužek.

Také sdělil, že by rád nabídl dětem třeba modelářský kroužek, nebo kroužek tancování, ale je problém se zajištěním kvalitních vedoucích kroužků. Vedoucí kroužků (většinou rodiče) mají problém s uvolňováním ze zaměstnání a v dnešní době, kdy je nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců a firmy se předhánějí ve výši mzdy, tak DDM Smiřice nemůže ve výši odměny za vedení kroužku často konkurovat.

Pokud jde o rozšíření nabídky volnočasových aktivit v době letních prázdnin, tak Mgr. Aleš Šob sdělil, že opět není problém se zajištěním financí, rodiče jsou ochotni zaplatit za dvanáctidenní letní tábor téměř šest tisíc korun. Ale problémem je zajištění dostatečného počtu pedagogického dozoru a zdravotníka na tábor. Také je problém zajistit vhodné prostory pro konání tábora. Pracovníci DDM Smiřice jsou spokojeni s areálem Seba Borovice, který nabízí pro dětskou rekreaci vše (krásné okolí, venkovní bazén, společenské prostory), ale bohužel dochází každý rok k výraznému navýšení cen za ubytování a stravu, vzhledem ke vzrůstající poptávce po prostorech vhodných pro rekreaci dětí.

Pracovníci DDM Smiřice by rádi nabídli více míst na příměstských táborech, problém opět není v nedostatku financí, rodiče jsou ochotni zaplatit za pětidenní příměstský tábor i 1500 Kč. Ale DDM Smiřice nemá dostatek pedagogů, kteří by byli ochotni se příměstského tábora účastnit. V DDM Smiřice je stanoveno, že musí být vždy jeden pedagog na deset dětských účastníků, pokud bude zvolena aktivita spojená s koupáním v bazénu, tak jezdí pedagogů více. Při skupině dětí větší než dvacet bývá také problém při cestování veřejnou dopravou, do vlaku nebo autobusu se někdy takto početná skupina nevejde a ne vždy je možné, aby mohla být zajištěna větší kapacita spoje.

Nakonec dodal, že dle jeho názoru DDM Smiřice nabízí vzhledem k počtu obyvatel mnohem více aktivit finančně dostupnějších, než okolní města. On sám bydlí v Hradci Králové a ví, jaké jsou ceny za kroužek a počet aktivit v krajském městě. Také sdělil, že má velikou radost z dětí, které na kroužky chodí, děti jsou šikovné, vyhrávají v soutěžích a turnajích, během volnočasových aktivit dobře pracují a také má dobrou zpětnou vazbu od rodičů dětí.

5 Závěr

Ve své diplomové práci jsem se v její teoretické části snažila zaměřit pozornost na popsání a vysvětlení základních pojmů, které souvisí s termínem volný čas a institucemi pro trávení volného času. Tyto informace byly získány na základě studia odborné literatury.

V praktické části diplomové práce byla popsána volnočasová instituce DDM Smiřice, nabídka jejích volnočasových aktivit i způsob financování. Data pro empirický výzkum byla získána polostrukturovaným rozhovorem s účastníky volnočasových aktivit a jejich rodiči. Údaje o financování této organizace mi byly poskytnuty účetní DDM Smiřice a cenné informace mi poskytl ředitel DDM Smiřice.

Na základě zprávy ČŠI lze konstatovat, že pracovníci DDM Smiřice mají dostatečné vzdělání a kompetence pro práci s dětmi. Ředitel DDM Smiřice má dlouholetou praxi s vedením volnočasové instituce a díky jeho manažerským schopnostem DDM Smiřice svoji činnost každý rok neustále rozšiřuje a nabízí tak dětem a mládeži finančně dostupné a zajímavé aktivity, které mohou sloužit jako prevence sociálně patologických jevů.

Cílem výzkumné části bylo zjistit, zda DDM Smiřice plní svoje poslání a cíle v souladu se zřizovací listinou. To znamená, zda nabízí kvalitní a širokou nabídku aktivit pro děti, mládež a dospělé a zda přispívá k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času.

Z informací, které mi byly poskytnuty ředitelem DDM Smiřice o počtu zájmových kroužků, počtu účastníků a způsobu financování, lze říci, že DDM Smiřice nabízí dostatek volnočasových aktivit, finančně dostupných. Vedoucí zájmových kroužků mají dostatečné vzdělání a kompetence. Členové kroužků jsou úspěšní v soutěžích s ostatními DDM v okolí, ale dosahují i dobrého umístění v krajských soutěžích. I přes navýšení cen za zájmové kroužky nedošlo k výraznému snížení počtu účastníků kroužků. Na základě empirického šetření účastníků volnočasových aktivit a jejich rodičů lze říci, že DDM Smiřice svoje poslání a cíle plní. Účastníci zájmových aktivit jsou spokojeni s vedoucími kroužků, do kroužků chodí rádi. Rodiče dětských účastníků volnočasových aktivit také vyjádřili spokojenost s rozsahem kroužků, s vedoucími i vybavením a způsobem financování DDM Smiřice.

Jako nedostatky, které brání dalšímu rozšiřování činnosti DDM Smiřice, byla zjištěna nedostatečná kapacita prostor pro sportovní aktivity a také nedostatek kvalitních vedoucích zájmových aktivit, kteří by byli ochotni vést kroužek modelářství nebo taneční kroužek, popřípadě dospělým účastníkům nabídnout kroužek šití nebo dalších ručních prací. Jako

možné řešení nedostatku kvalifikovaného personálu je možnost oslovit seniory ze Smiřic a blízkého okolí. Pokud jde o nedostatek prostor pro sportovní aktivity, tak jediným řešením je výstavba nové tělocvičny nebo sportovní haly, což v současné době není reálné.

6 Seznam použitých zdrojů

BLATNÝ, Marek, ed. *Psychologie celoživotního vývoje*. Vydání první. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2016. 290 stran. ISBN 978-80-246-3462-3.

HÁJEK, Bedřich, HOFBAUER, Břetislav a PÁVKOVÁ, Jiřina. *Pedagogické ovlivňování volného času: současné trendy*. Vydání druhé. Praha: Portál, 2011. 239 stran. ISBN 978-80-262-0030-7.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Překlad Vladimír Jůva a Vendula Hlavatá. 2., rozš. české vyd. Brno: Paido, 2010. 261 s. ISBN 978-80-7315-185-0.

GILCHRIST, Karen a Hana HERCHEROVÁ. *Péče o dárce*. Nadace VIA. Praha, 2005.

HOFBAUER, Břetislav. *Děti, mládež a volný čas*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 173 s. ISBN 80-7178-927-5

KANTOROVÁ, Jana a kol. *Vybrané kapitoly z obecné pedagogiky II*. Vyd. 1. Olomouc: Hanex, 2010. 182 s. Edukace. ISBN 978-80-7409-030-1.

KRAUS, Blahoslav. *Sociální deviace v transformaci společnosti*. Vydání první. Hradec Králové: Gaudeamus, 2015. 210 stran. ISBN 978-80-7435-575-2.

KROUPA, Jan a Jana LEDVINOVÁ. *Fundraising: Kdo chce hledá způsob, kdo ne, hledá důvod*. České centrum fundraisingu. Praha, 2016.

MALACH, Antonín, ed. *Nový školský zákon a rozvoj vzdělanosti 2005 = The New Education Act and Education Development 2005: sborník referátů ke stejnojmenné konferenci konané dne 13.4.2005 v Brně*. 1. vyd. Brno: Newton College, 2005. 350, [14] s. ISBN 80-86883-52-3.

MALINOWSKI, Bronisław. *Vědecká teorie kultury*. Překlad Bohuslav Kunc. Brno: Kraj. kulturně-osvětové středisko, 1968. 185, [2] s. Studijní a inf. texty Kraj. kulturně osv. střediska v Brně.

MATOUŠEK, Oldřich a MATOUŠKOVÁ, Andrea. *Mládež a delikvence: možné příčiny, struktura, programy prevence kriminality mládeže*. Vyd. 3., aktualiz. Praha: Portál, 2011. 336 s. ISBN 978-80-7367-825-8.

PÁVKOVÁ, Jiřina et al. *Pedagogika volného času: [teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času]*. Vyd. 4. Praha: Portál, 2008. 221 s. ISBN 978-80-7367-423-6.

PEŠTA, Karel a Václav HODONICKÝ. *Některé právní otázky získávání a poskytování finančních prostředků a jiných výhod neziskovými organizacemi*. České centrum fundraisingu. Praha, 2014.

PETRUSEK, Miloslav, MAŘÍKOVÁ, Hana a VODÁKOVÁ, Alena. *Velký sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 1996. 2 sv. ISBN 80-7184-311-3.

PONGS, Armin. *V jaké společnosti vlastně žijeme?: společenské koncepce - srovnání*. Překlad Lucie Hessová a Iva Michňová. 1. české vyd. Praha: ISV, 2000- . sv. Sociologie. ISBN 80-85866-59-5.

PRŮCHA, Jan, ed. *Pedagogická encyklopedie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 935 s. ISBN 978-80-7367-546-2.

PRŮCHA, Jan, WALTEROVÁ, Eliška a MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 6., aktualiz. A rozš. vyd. Praha: Portál, 2009. 395 s. ISBN 978-80-7367-647-6.

Rodinné právo; Sociálně-právní ochrana dětí; Mezinárodněprávní ochrana dítěte; Registrované partnerství: redakční uzávěrka. Ostrava: Sagit, [2004?]- . ÚZ: úplné znění. ÚZ: úplné znění. Rekodifikace.

THOROVÁ, Kateřina. *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2015. 575 s. ISBN 978-80-262-0714-6.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vyd. 2., dopl. A přeprac. Praha: Karolinum, 2012. 531 s. ISBN 978-80-246-2153-1.

VERDON, Jean. *Volný čas ve středověku*. Překlad Jiří Žák. Vyd. 1. Praha: Vyšehrad, 2003. 261 s. Kulturní historie. ISBN 80-7021-543-7.

Internetové zdroje:

Česká školní inspekce [online]. Praha, 2017 [cit. 2019-10-15]. Dostupné z: <https://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Inspekcnizpravy?d=8622>

DDM Smiřice [online]. Smiřice, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.ddmsmirice.cz/stranka/vnitri-rad-ddm/43>

DDM Smiřice [online]. Smiřice, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.ddmsmirice.cz/stranka/zakladni-udaje/6>

Statistické ročenky školství výkonové ukazatele [online]. Praha: MŠMT, 2019 [cit. 2019-10-07]. Dostupné z: <http://toiler.uiv.cz/rocenka/rocenka.asp>

Zájmové a neformální vzdělávání. MŠMT [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-10-07]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/mladez/zajmove-a-neformalni-vzdelavani>

Zákony pro lidi [online]. Praha, 2014 [cit. 2019-10-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-109>

Zákony pro lidi [online]. Praha, 2014 [cit. 2019-10-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89?text=noz>

Zákony pro lidi [online]. Praha, 2019 [cit. 2019-11-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/hledani?text=359%2F1999>

7 Přílohy

Odkazovaný seznam příloh

Příloha č. 1: Vnitřní směrnice

Příloha č. 2: Nabídka zájmových aktivit DDM Smiřice

Příloha č. 3: Leták s nabídkou výletu do Krkonoš

Příloha č. 4: Přepis rozhovoru s matkou dítěte, jež navštěvuje zájmové kroužky DDM Smiřice

Příloha č. 5: Přepis rozhovoru dítěte, které se účastní zájmových kroužků DDM Smiřice

Příloha č. 6: Přepis rozhovoru s dospělým účastníkem zájmových kroužků DDM Smiřice

Příloha č. 1 Organizační řád a vnitřní směrnice DDM Smiřice

Vnitřní řád

Domu dětí a mládeže ve Smiřicích

1. Účel a působnost vnitřního řádu

- 1.1. Vnitřní řád je závaznou směrnicí platnou pro všechny interní i externí pracovníky DDM a pravidelné účastníky činnosti DDM.

2. Provozní řád DDM

2.1. Provoz a odpovědnost pracovníků

- 2.1.1. Za provoz DDM v průběhu roku odpovídá ředitel DDM.
- 2.1.2. DDM je v provozu celoročně.
- 2.1.3. Provozní doba v průběhu školního roku je stanovena ve všední dny od 7.30 hodin do ukončení činnosti zájmových útvarů a dalších akcí (dle rozvrhu). Výjimky z provozní doby schvaluje ředitel DDM.
Úřední doba v průběhu školního roku je stanovena na všední dny od 9.00 do 12.00 hodin a od 13.00 do 16.00 hodin.
- 2.1.4. Vstup do budovy DDM je povolen účastníkům činnosti a služebním návštěvám. Osoby, které nejsou pracovníky DDM, jsou povinny ohlásit návštěvu v kanceláři, příp. na požádání prokázat svoji totožnost.
- 2.1.5. Činnost v DDM vykonávají interní pracovníci na základě týdenního plánu práce a externí pracovníci (vedoucí ZÚ) na základě plánu práce ZÚ. Činnost v DDM mimo pracovní dobu (interní pracovníci), mimo plán práce ZÚ (externí pracovníci) nebo mimo dobu uvedenou ve smlouvě o pronájmu (jiné osoby a organizace) musí být předem oznámena řediteli DDM.
Kontrolu provádí ředitel DDM.
- 2.1.6. Pedagogický dozor při akcích v jiných zařízeních provádí pracovník odpovědný za akci, který zabezpečuje dodržování pokynů platných pro tato zařízení.

2.2. Řády místností a objektů

- 2.2.1. Za vypracování, vyvěšení a dodržování řádů místností (výukových místností a odborných pracoven) zodpovídají pověřeni pracovníci. Podpisem schvaluje ředitel DDM.
- 2.2.2. Pracovník, který koná v prostorách DDM výchovnou činnost, je povinen:
  - dostavit se včas na zahájení výchovné činnosti dle plánu práce nebo dle rozvrhu činnosti
  - zabezpečit dodržování řádu místnosti
  - hlásit řediteli DDM úrazy, poškození nebo zničení majetku a další mimořádné události

- při odchodu uklidit a zkontrolovat místnost, vypnout elektrické spotřebiče, zhasnout světla, uzavřít okna, uzamknout dveře do místností a budovu DDM
  - vykonávat činnost v souladu s dokumentem „Povinnosti vedoucích zájmových útvarů DDM Smiřice“ (příloha číslo 1 tohoto řádu)
- 2.2.3. Všichni pracovníci a účastníci činnosti jsou povinni hospodárně užívat svěřené prostředky, energetické a materiálové zdroje, chránit majetek a činit opatření k odstranění závad.
- 2.2.4. Ve všech prostorách DDM a dalších zařízeních (i pronajatých), sloužících k výchovně-vzdělávací činnosti, je zakázáno požívání a přechovávání alkoholických nápojů, drog a je zakázáno kouřit.

3. Organizace a řízení DDM

3. Plánování

3.1. Druhy plánů:

- plán práce DDM na školní rok   zpracovává: ředitel do 31. 10.
- týdenní plán práce   zpracovává: každý interní pracovník
- plán práce zájmového útvaru   obsahuje výchovné cíle, hlavní úkoly a obsah činnosti   zpracovávají: vedoucí ZÚ před zahájením činnosti
schvaluje: ředitel DDM

3.2. Organizování a koordinace činnosti

- 3.2.1. Provozní porady pracovníků organizuje ředitel nebo pověřený zástupce. Termíny se řídí potřebami provozu a výchovně-vzdělávací činnosti DDM. Vedou se z nich zápisy.
- 3.2.2. Vnitřní sdělení - směrnice a příkazy ředitele jsou písemnou formou řízení a ukládání úkolů.

3.3. Organizační zabezpečení činnosti

- 3.3.1. Pracovník zodpovědný za akci zpracovává zpravidla 2 týdny před akcí „Organizační zajištění“ (dále jen OZ), které obsahuje i rozpočet . OZ schvaluje ředitel DDM.
- 3.3.2. OZ táborů a odborných soustředění obsahuje kádrové zabezpečení, výchovné cíle, program, seznam účastníků, rozpočet. Předkládá je hlavní vedoucí tábora.
- 3.3.3. Příprava na přímou výchovnou činnost v zájmových útvarech nemusí být provedena písemně, pokud to neuloží ředitel DDM. Jeho rozhodnutí vychází z kvalifikace a praxe vedoucího a výchovných výsledků, dosahovaných při práci s dětmi a mládeží. Rozhodnutí musí být doloženo pro kontrolní orgány zápisy z hospitací a kontrol a deníkem ZÚ.
- 3.3.4. Hospodářské zabezpečení činností vychází z platných předpisů.

3.3.5. Za likvidaci akce, včetně doložení finančních a materiálových nákladů, zodpovídá organizátor činnosti. Překročení rozpočtovaných nákladů je možné jen se souhlasem ředitele DDM. Likvidace akce se provede do 14 dnů po jejím ukončení.

3.4. Kontrola a hodnocení činnosti

3.4.1. Kontrolní činnost provádí pověřený pracovník nebo ředitel DDM.

3.4.2. Ze všech kontrol a hospitací se provádějí zápisy, jako doklad o provedené kontrole a podklad pro hodnocení pracovníků nebo činnosti. Zápisy obsahují především zobecněné závěry, úkoly a opatření.

3.4.3. Hodnocení činnosti DDM provádějí pedagogové a ředitel DDM na pedagogických radách.

3.4.4. Hodnocení činnosti ZÚ zpracovává jeho vedoucí do deníku ZÚ, který předá pověřenému pracovníkovi do 30. 6.

3.4.5. Hodnocení akcí, školení, zájezdů apod. provádí organizátor akce na pracovních poradách DDM.

4. Pracovníci DDM

4.1. Výběr, příprava a hodnocení pracovníků

4.1.1. Za výběr, přípravu a hodnocení pracovníků zodpovídá ředitel DDM.

4.2. Pracovní náplň pracovníků

4.2.1. Pro všechny interní pracovníky jsou pracovní úkoly stanoveny samostatným popisem práce v souladu s pracovním zařazením, pracovní smlouvou a úkoly DDM. Popis práce stvrzují podpisem pracovník a ředitel DDM.

4.2.2. Popis práce externích pracovníků je obsažen v pracovní smlouvě.

4.3. Pracovní doba a docházka

4.3.1. Ředitel DDM stanoví rozvrh pracovní doby jednotlivým pracovníkům tak, aby byla zabezpečena plánovaná činnost i v odpoledních a večerních hodinách a ve dnech pracovního klidu.

4.3.2. Rozvržení pracovní doby pedagogů volného času se řídí ustanoveními o pružném rozvržení pracovní doby na jednotlivé týdny podle zákoníku práce. Dodržování pracovní doby je ve čtyřtýdenním období kontrolováno ředitelem DDM.

K pružnému rozvržení pracovní doby pedagogů volného času:

- Základní pracovní doba je stanovena od 9.00 do 14.00 hodin (výjimky schvaluje ředitel DDM), začátek a konec pracovní doby si určí pedagog sám a zaznamená ho do

týdenního plánu. Délka pracovní směny nesmí být zpravidla kratší než 6 hodin a nesmí být delší než 12 hodin. Po 6 hod. práce má pracovník přestávku v délce 0.5 hodiny.

- Přestávka na oběd je od 12.00 do 12.30 hodin.
  - Mezi směnami bude pracovníkům zachován odpočinek alespoň 12 hodin
  - Nepřetržitý odpočinek v týdnu činí nejméně 32 hodin
  - Ve čtyřtýdenním pracovním období může pracovník (s ohledem na pracovní povinnosti) vykázat odchylku skutečně odpracované pracovní doby k požadované pracovní době (+)(-) 20 hodin.
- 4.3.3. Rozvrh pracovní doby u pracovníků s pružným rozvržením pracovní doby stanoví ředitel DDM na základě předloženého týdenního plánu práce.
- 4.3.4. Skutečný příchod a odchod z pracoviště jsou pracovníci povinni přesně zaznamenat způsobem, který určí ředitel DDM.
- 4.3.5. O přerušení pracovní doby žádá pracovník ředitele DDM a provádí v evidenci docházky záznam o začátku a konci přerušení pracovní doby.
- 4.3.6. K plnění pracovních úkolů mimo pracoviště musí být pracovník vyslán ředitelem DDM, kterého ihned po návratu informuje o výsledku.
- 4.3.7. Každý pedagog volného času je povinen odpracovat týdně v průměru 6 hodin přímé výchovné práce (ředitel DDM 2 hodiny přímé výchovné práce). Dodržování této povinnosti vykazuje pracovník ve čtyřtýdenním pracovním období. Ředitel DDM kontroluje splnění této povinnosti průběžně a provádí vyhodnocení 1x ročně (za celý školní rok vždy od 1. 9. do 31. 8.)
- 4.3.8. Pracovně právní, mzdové a jiné pracovní záležitosti se zaměstnavatelem řeší všichni pracovníci prostřednictvím ředitele DDM.
- 4.4. Dovolené, osobní překážky v práci a náhradní volno
- 4.4.1. Dovolenu pracovníkům uděluje ředitel DDM zpravidla v období s menší potřebou práce a o hlavních prázdninách. Evidenci čerpání dovolené vede ředitel DDM.
- 4.4.2. Obdobně se postupuje, žádá-li pracovník o pracovní volno z důvodů důležitých osobních překážek v práci.
- 4.4.3. Volno v režimu přesunu pracovní doby přísluší pedagogickým pracovníkům za přesčasovou práci.
- 4.4.4. Nemoc vlastní nebo ošetřování člena rodiny musí být hlášena neprodleně. Potvrzení o pracovní neschopnosti odesílá nebo doručuje pracovník v ten den na adresu DDM.
- 4.4.5. Návštěvu lékaře povoluje účetní DDM svým podpisem na „propustce“, která se přikládá k měsíčnímu výkazu (podklad pro výplatu). Čas odchodu a příchodu zaznamenává do evidence pracovní doby.

5. Dokumentace činnosti, evidence a administrativa

5.1. Dokumentace činnosti

5.1.1 Dokumentace ředitele DDM obsahuje:

- základní dokumentaci DDM a roční plán práce
- organizační řád a vnitřní řád DDM, směrnice a příkazy ředitele DDM
- zápisy z jednání provozních porad a pedagogických rad
- zápisy o provedených inspekcích a kontrolách
- časový rozvrh zájmových útvarů a deníky zájmových útvarů, příp. přihlášky členů ZÚ
- důležitá korespondence DDM
- osobní spisy pracovníků a výkazy pracovní doby
- hospitační protokoly
- dohody o spolupráci, nájemní smlouvy
- dokumentace bezpečnosti práce, požární ochrany a revizní zprávy
- evidence letní činnosti

5.1.2. Dokumentace činnosti pedagogů DDM obsahuje:

- roční plán práce DDM
- týdenní plán práce a rozvrh pracovní doby
- měsíční plán práce (rozvrh pracovní doby jako podklad k výplatě)
- časový rozvrh zájmových útvarů
- dokumentace podle popisu práce

5.1.3. Dokumentace účetní obsahuje:

- rozpočet a rozpis finančního plánu
- evidence majetku a materiálu
- kniha objednávek
- kniha faktur
- pokladní doklady, faktury, cestovní účty, peněžní deník
- podklady pro výplatu mezd
- účetní sestavy
- dohody o provedení práce

5.1.3. Dokumentace externích pracovníků obsahuje:

- u vedoucích zájmových kroužků deník ZÚ a podklady pro výplatu
- u účetní a údržbáře podklady pro výplatu

5.2. Vedení administrativy, skartace, archivace

5.2.2. Administrativa DDM se řídí Spisovým a skartačním řádem DDM.

5.2.3. Za řádné vedení administrativy odpovídají všichni pověřeni pracovníci..

5.3. Razítka

5.3.1. DDM používá 2 druhy razítek:

- úřední razítko kulaté (má ředitel DDM), používá se k osvědčování úředních listin zásadního významu pedagogického i hospodářského.
  - provozní razítka hranatá se používají k potvrzování finančních a hospodářských spisů, úřední pošty odesílané z DDM.
- 5.3.2. Evidence všech užívaných razítek s podpisy pracovníků, kterým byly svěřeny do používání, je uložena u ředitele DDM.

6. Hospodaření, správa a ochrana majetku

6.1. Zásady hospodárného využívání materiálních a technických prostředků

- 6.1.1. Všichni pracovníci se důsledně řídí zásadou účelného a hospodárného využívání majetku a hmotných prostředků.
- 6.1.2. Údržbu, opravy, služby, vybavení, materiálně technické zásobování provádí ředitel DDM podle stavu finančních prostředků. Veškeré další požadavky nárokují pracovníci na provozních poradách..
- 6.1.3. Evidence majetku a materiálových zásob je jednotná a řídí se příslušnými předpisy. Za vedení evidence odpovídá pověřený pracovník..

6.2. Rozpočet DDM

Finanční rozpočet je sestavován na kalendářní rok. Návrh rozpočtu předkládá nadřízenému orgánu ředitel DDM.

6.3. Oběh účetních dokladů a písemností

Oběh účetních dokladů a písemností upravuje směrnice, vydaná ředitelem DDM.

6.4. Cestovní účty - pracovní cesty

- 6.4.1. Vysílat pracovníky na pracovní cesty je oprávněn ředitel DDM.
- 6.4.2. Organizace poskytuje cestovní náhrady všem pracovníkům DDM (včetně externích) podle směrnice DDM. Pracovní cesta musí být předem povolena, jinak pracovník ztrácí nárok na náhradu výdajů. Přitom ředitel DDM určí na cestovním příkazu:
- východisko a místo ukončení pracovní cesty
  - počátek a konec pracovní cesty, délku pracovní směny (dobu výkonu práce)
  - způsob dopravy
  - jiné podmínky (např. způsob ubytování, stravování apod.)
- 6.4.3. Vyúčtování pracovní cesty předkládá pracovník do 10 dnů po skončení pracovní cesty. Úplně vyhotovený cestovní účet se dokládá:
- jízdenkami s dalšími doklady o úhradě výdajů za jízdné, noležné apod.
  - pozvánkou ke služební cestě (pokud existuje)
  - zprávou o výsledku služební cesty

6.4.4. Likvidace cestovních účtů se provádí do jednoho kalendářního měsíce po ukončení pracovní cesty.

6.5. Telefonování, internet a elektronická pošta

6.5.1. Telefon (pevná linka) se užívá ke služebním účelům a s maximální hospodárností. Z tohoto důvodu je zakázáno používat telefon k volání do sítí mobilních operátorů. Použití telefonu

pro soukromé účely (v mimořádných případech) je pracovník povinen uhradit podle skutečných nákladů vždy na konci měsíce do pokladny DDM.

6.5.2. Služební mobilní telefon a služební hovorový tarif se poskytuje pracovníkům DDM pro potřeby aktuální komunikace a pro volání do sítí mobilních operátorů. Mobilní telefon se užívá ke služebním účelům a s maximální hospodárností. DDM hradí náklady za používání služebního mobilního telefonu pedagogům a řediteli DDM do výše 500,- Kč měsíčně.

6.5.3. Internet a elektronická pošta se užívá ke služebním účelům.

6.6. Kopírování

6.6.1. Kopírování materiálů provádí pověřený pracovník ke služebním účelům a s maximální hospodárností. Použití kopírovacího stroje pro soukromé účely (v mimořádných případech) je pracovník povinen uhradit podle skutečných nákladů vždy na konci měsíce do pokladny DDM.

6.7. Evidence klíčů

6.7.1. Klíče a jejich duplikáty jsou uloženy ve skříňce v kanceláři DDM.

6.7.2. O zapůjčení klíče se vede evidence.

6.7.3. Postup v případě hmotné zodpovědnosti:

Je-li stanovena hmotná odpovědnost (peněžní hotovost apod.), může mít k dispozici klíč od místnosti, skříňe, trezoru apod., jen osoba, jíž byla hmotná odpovědnost uložena. Duplikát klíče je v zapečetěné obálce uložen u ředitele DDM. Obálka s klíčem je přelepena lepící páskou, kterou opatří svým podpisem hmotně odpovědný pracovník.

7. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (BOZP)

7.1. Bezpečnost účastníků činnosti a pracovníků DDM

7.1.1. V péči o zdraví a bezpečnost dětí se pracovníci DDM řídí obecně platnými předpisy.

7.1.2. Děti a mládež jsou při činnosti pojištěny proti úrazu.

7.1.3. Pracovníci jsou povinni prokazatelně seznámit účastníky činnosti se všemi bezpečnostními předpisy, vztahujícími se na prováděnou činnost, a pravidly chování. Pracovníci jsou povinni vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování.

- 7.1.4. Všichni účastníci činnosti a pracovníci DDM jsou povinni zejména dodržovat pravidla chování v ZÚ, provozní řády místností a základní pokyny, obsažené ve vnitřním řádu. Dále dbát pokynů a příkazů nadřízeného pracovníka, organizátora činnosti.
- 7.1.5. Pracovníci jsou povinni účastnit se instruktáží o předpisech BOZP a dodržovat je, používat osobních ochranných prostředků, upozorňovat nadřízené osoby na závady a podle svých možností se podílet na jejich odstraňování.
- 7.1.6. Pracovníci, kteří byli poškozeni na zdraví při plnění pracovních úkolů, jsou pojištěni.
- 7.1.7. Zápis o školním nebo pracovním úrazu zpracovává elektronicky ředitel DDM v součinnosti s vedoucím akce nebo ZÚ.
- 7.1.8. V případě, že činnost dle plánu práce probíhá v pronajatých prostorách, řídí se všichni účastníci vnitřním řádem a dalšími pokyny majitele.
- 7.1.9. Účastníci činnosti DDM (zletilí i nezletilí) jsou povinni vykonávat činnost v souladu s dokumentem „Povinnosti členů zájmových útvarů DDM Smiřice“ (příloha číslo 1 tohoto řádu)
- 7.1.10. Pedagogičtí pracovníci DDM jsou povinni vykonávat činnost v souladu s dokumentem „Povinnosti vedoucích zájmových útvarů DDM Smiřice“ (příloha číslo 2 tohoto řádu)

7.2 Dozor nad nezletilými účastníky činnosti DDM

- 7.2.1 Zákonný zástupce nezletilého dítěte je povinen předat před zahájením činnosti osobně dítě pedagogickému pracovníkovi DDM. V případě, že k předání nedojde (pedagogický pracovník není přítomen nebo zájmový kroužek – akce – se nekoná), nese odpovědnost za bezpečnost a zdraví dítěte stále zákonný zástupce. Každý jiný způsob předání dítěte k činnosti (akci) DDM – např. dítě přichází samo bez dozoru, dítě přivede jiná nezletilá osoba apod. – je na plnou zodpovědnost zákonného zástupce.
- 7.2.2 Odpovědnost pedagogického pracovníka za bezpečnost a zdraví svěřeného dítěte končí ukončením činnosti (akce). Zákonný zástupce je povinen se dostavit po ukončení činnosti (akce) a převzít osobně své dítě. Pokud tak neučiní, odpovědnost za bezpečnost a zdraví dítěte po ukončení činnosti (akce) DDM nese plně zákonný zástupce nezletilého dítěte.

7.3 Opatření k zabezpečení úkolů BOZP a požární ochrany

- 7.3.1 Činnost DDM je zařazena do kategorie bez zvýšeného požárního nebezpečí.
- 7.3.2 Za vedení agendy BOZP a PO, provádění školení a kontrolu zodpovídá ředitel DDM.
- 7.3.3 V DDM je vedena jednotná evidence, výkaznictví s rozbory úrazovosti. Každý pracovník, který je svědkem úrazu, neprodleně informuje ředitele DDM.
- 7.3.4 K poskytnutí první pomoci je k dispozici lékárnička v kanceláři DDM.
Za vybavení lékárničky zdravotnickým materiálem odpovídá ředitel DDM.
- 7.3.5 DDM provádí nejméně jednou v roce prověrku BOZP.

8 Závěrečná ustanovení

8.2 Tento vnitřní řád nabývá platnosti dnem 1. 1. 2011.

Smiřice, 1. 1. 2011

Aleš Šob
ředitel DDM

Dům dětí a mládeže Smiřice • Základní škola Smiřice

Vážení rodiče, milé děti!

Dům dětí a mládeže a Základní škola ve Smiřicích vám předkládají kvalitní nabídku prožití volného času Vašich dětí pod odborným vedením.

ZDE JE PRO VÁS NAŠE NABÍDKA ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŠKOLNÍ ROK 2019/2020

Příhlášku a poplatek na celý rok odevzdávejte v DDM Smiřice od 16. do 27. 9. 2019,
PO–ČT od 13.00 do 18.00 hod., PÁ od 13.00 do 16.00 hod.
Poplatek můžete poukázat bankovním převodem na účet DDM: 107-9339430297/0100.
Jako zprávu pro příjemce uveďte jméno a příjmení dítěte.

ZÁVAZNÁ PŘIHLÁŠKA DO ZÁJMOVÉHO KROUŽKU DDM SMIŘICE

Příhlášku a poplatek na celý rok odevzdávejte v DDM Smiřice od 16. do 27. 9. 2019,
PO–ČT od 13.00 do 18.00 hod., PÁ od 13.00 do 16.00 hod.

uveďte název Vámi vybraného kroužku:

1..... 2.....

3..... 4.....

Jméno a příjmení: ..... Datum narození: ..... Třída: .....

Adresa + PSČ: .....

Telefon: ..... E-mail: ..... Státní obč. dítěte: * .....

Datum: ..... Podpis zákonného zástupce**: .....

* – pokud není ČR; ** – Před odevzdáním přihlášky si musí zákonný zástupce dítěte přečíst vnitřní řád DDM Smiřice (osobně v DDM nebo na internetových stránkách www.ddm.mestosmirice.cz). **Zákonný zástupce dítěte byl informován o vydání a obsahu vnitřního řádu DDM Smiřice.**

CENA kroužku na celý rok: 2 400,-**KČ SLEVY:**

- Děti s trvalým bydlištěm **Smiřice, Rodov, Trotina, Lužany, Černožice** – obec přispívají částkou 1 200,- Kč na každý kroužek
- Děti s trvalým bydlištěm **Holohlavý** – obec přispívá částkou 1 200,- Kč na max. 2 kroužky
- Děti s trvalým bydlištěm **Račice nad Trotinou** – obec přispívá částkou 1 800,- Kč na každý kroužek
- Děti s trvalým bydlištěm **Habřina** – obec přispívá částkou 500,- Kč na max. 1 kroužek
- Děti s trvalým bydlištěm **Skalice** – obec bude projednávat možnost příspěvku dne 17. 9. 2019
- Děti s trvalým bydlištěm **Hoříněves** – obec bude projednávat možnost příspěvku dne 23. 9. 2019

Všechny další kroužky nad rámec uvedených slev se hradí v plné výši.

ZAHÁJENÍ činnosti: 30. 9.–4. 10. 2019**ANAX – přírodovědný kroužek** /od 6. do 9. třídy/ **vedoucí: Tomáš Hlaváček**

Činnost kroužku je zaměřena na ochranu životního prostředí a zásady ekologie v praxi. Děti poznají také základy chovu terarijních živočichů (hmyz, ještěři, hadi, atd.). Součástí činnosti jsou výjezdy do okolí Smiřic a tradiční prázdninová expedice. Kroužek se nepravidelně schází též o víkendech v klubovně na písničku Obora. První schůzka je již 4. 9. 2019.

Anglický jazyk – dospělí (pokročilí a mírně pokročilí – konverzace)

vedoucí: Radmila Dolanská

Přihlásit se může každý, kdo se chce v anglickém jazyce zdomáknout si své znalosti.

Atletika pro nejmenší I. a II. /I. 1.–3. třída a II. 4.–5. třída/ **vedoucí: Martin Ivan**

Kroužek zaměřený na základy atletiky a rozvoj pohybových dovedností zábavnou formou: hod, skok, sprint, běh a další. Za příznivého počasí bude kroužek probíhat venku na školním hřišti a využijeme překážky ve stylu Gladiator race.

Atypické sportovní aktivity /od 4. do 9. třídy/ **vedoucí: Tomasz Raszka, Martin Ivan**

Outdoorové a netradiční sporty – kola, kolečkové brusle, streetball, softbal, brännball, indoor golf, nohejbal, pétanque, frisbee, ringo, rugby, bowling, kohafo, líný tenis, opičí dráha aj. dobrodružné, týmové a jiné hry, hrátky, které rozvíjí osobnost, pohybové dovednosti a tělesné schopnosti a pobaví všechny pohodové děti. Děti budou během celého roku soupeřit v šampionátu o nejlepšího sportovce.

Badminton I. a II. /od 4. do 9. třídy a studenty SŠ/ **vedoucí: Aleš Šob, Simona Dostálová**

Přijďte si pravidelně zahrát pro radost. Také se můžete zúčastnit turnajů. V kroužku rádi uvidíme také naše dlouholeté hráče – studenty ze středních škol! Od letošního roku bude pro obě skupiny kroužek o 1,5 hodiny dříve (mladší 4.–6. třída od 14.30 do 16.00 hodin, starší 7.–9. třída a SŠ od 16.00 do 17.30 hodin).

Basketbal /od 4. do 9. třídy/ **vedoucí: Tomasz Raszka**

Basketbal je kolektivní sport pro každého, kdo má rád pohyb a hru s míčem. Děti se naučí zábavnou formou soutěží základům košíkové – střelba, výskok i rychlé naběhnutí pod koš jim nebude cizí. Děti se zúčastní soutěží v basketbalu v rámci AŠSK ČR.

DER, DIE, DAS – baví nás! /5.–6. třída – začátečníci a 7.–9. třída/

vedoucí: Ilona Vlčková

Pro zájemce o jazyky, kteří věří, že i němčina je užitečná pro dorozumění se nejen v sousedním Německu, ale i Rakousku, ale i jinde ve světě. Zábavná forma výuky pro osvojení slovní zásoby pomocí obrázků, her na trénování paměti, poslechu, čtení z časopisů, kreslení i psaní a různých doplňovaček atd.

Hrv stokrát jinak /od 1. do 4.

třídy/ **vedoucí: Jana Zapadlová**

Písničky a hry pokaždé jinak v místnosti a za krásného počasí i venku.

Florbal I., II, a III. /pro chlapce od 1. do 9.

třídy/ **vedoucí: Tomasz Raszka, Martin Ivan**

I. kategorie: 1.–3. třída, II: kategorie: 4.–5. třída, III. kategorie: 6.–9. třída.

Florbal je velice atraktivním a oblíbeným sportem pro každého. Je určen všem, kteří mají zájem o objevování krás této sportovní disciplíny. Děti budou během celého roku soupeřit v šampionátu o nejlepšího florbalistu této kategorie a zúčastní se i soutěže ve florbale v rámci AŠSK ČR.

Florbal – dívky /od 1. do 9.

třídy/ **vedoucí: Tomasz Raszka**

Kroužek pro šikovné dívky. Jeho součástí bude rovněž účast v okresních soutěžích AŠSK ČR. Samozřejmostí je i celoroční soutěž o nejužitečnější florbalistku a nejlepší střelkyni. Nutná účast alespoň 10 dívek, při menším počtu budou dívky zařazeny podle věku do kroužků s chlapci.

Keramika a výtvarné činnosti /od 2. do 6.

třídy/ **vedoucí: Jarmila Dürrerová**

Rozvoj tvořivosti a fantazie. Děti se naučí pracovat s hlinou a vyrábět keramické předměty. Na programu bude nejenom keramika, ale také i další výtvarná činnost.

Malá kopaná /od 1. do 5. třídy/

vedoucí: Karel Zemek

Na podzim a na jaře za příznivého počasí se bude hrát venku na umělé trávě, přes zimu pak v tělocvičné škole. Mohou hrát i dívky!

Matematika pro bystré hlavy II. /pro 9.

třídu/ **vedoucí: Kateřina Hronešová**

Kroužek je pro žáky se zájmem o řešení netradičních a složitějších úloh z matematiky a náměty budou směřovat k úspěšnému zvládnutí přijímacích zkoušek.

LEGO roboti /od 6. do 9. třídy/

vedoucí: Milan Marek

Děti se zde seznámí s revolučním tématem konstrukce, stavby a programování robotů. Postupně se dostanou od jednoduchých mechanismů k sofistikovaným robotům, které využívají např. dotyková, světelná či teplotní čidla. Součástí kroužku je

pochopitelně i programování a ovládání robotů prostřednictvím počítače, tabletu nebo mobilního telefonu. Instruktaž i vlastní práce je postavena na platformě robotické stavebnice Lego Mindstorms Education EV3.

Počítač a internet /od 5. do 8. třídy/
vedoucí: Milan Marek

Začátečníci a mírně pokročilí si osvojí základy práce na počítači, naučí se jednoduše pracovat s textovým a tabulkovým editorem /Wordem a Excelem/. Postupně zvládnou tvorbu prezentací pomocí PowerPointu a získají znalosti související s efektivním využitím internetu. Pokročilí a zkušení se zdokonalí v práci s výše uvedenými programy a rovněž si vy-zkouší některé grafické editory. Dále získají dovednosti při zpracování fotografií, zvuku a videa.

Pohybový kroužek /od 1. do 5. třídy/
vedoucí: Veronika Andrýsová, Martin Ivan

Kluci a holky se mohou těšit na oblíbené míčové hry, ale také na nové a zajímavé hry s pomůckami, pomocí kterých se vyřadí a odreagují. Cílem je vytvářet u dětí základní pohybové návyky a kladný vztah k pohybové aktivitě. Naplní hodiny jsou různorodé sportovní a pohybové hry či aktivity.

Roztleskávačky /od 6 do 15 let/
vedoucí: Lenka Čuperková

Děvčata vystupují na různých společenských akcích a od března do května se účastní každý víkend závodů v této ta-neční disciplíně. Kroužek je rozdělen do 2 skupin podle věku: BERUŠKY: věk 6–10 let, trénink každý čtvrtek od 16.30 do 18.30 hodin. Minimální počet kroužku Berušek je 8 dětí. IRIS: věk 10–15 let, trénink úterý a pátek od 16.30 do 18.30 hodin, po návratu skladby – od ledna – budou dívky trénovat jen jednou týdně v úterý, páteční trénink se koná v Černožicích.

Rybářský kroužek /od 1. do 9. třídy/
vedoucí: David Bárta, Miroslav Charousek

Děti se naučí poznávat ryby a zdokonalí se v jejich chytání. Dozví se vše potřebné o rybaření. Kroužek se koná ve spolupráci se smiřickou organizací Rybářského svazu a bude zakončen zkouškami a obdržením rybářského lístku.

Sportovní střelci a Střelecký kroužek /od 3. do 9. třídy/
vedoucí: Aleš Šob, Jana Tichá, Lukáš Tichý, Miroslav Charousek

vedoucí sportovních střelců: Martin Vohnout Vyzkoušejte si své umění ve střelbě ze vzduchovky. Kroužek se bude scházet za pěkného počasí na střelnici a přes zimu v DDM. Pro nadané střelce trénink sportovní střelby ve spolupráci s Klubem střelců Smiřice a účast v krajské střelecké lize.

Sportovní střelba z malorážových zbraní /od 8. třídy/
vedoucí: Václav Klimeš, Petr Krejčí

Kroužek je určen pro starší střelce, kteří si pod vedením střeleckých instruktorů z Klubu střelců Smiřice osvojí praktické i teoretické základy střelby z dlouhých i krátkých malorážových zbraní a získají potřebnou rutinu v bezpečné manipulaci se zbraněmi a střelivem a v organizaci střelby. Součástí střeleckého výcviku jsou také pravidelné interní soutěže cílené na prověření kvalitativního růstu členů kroužku. Kromě vlastních střeleckých dovedností jsou střelci vedeni k systematickému posilování fyzické kondice, psychické odolnosti, sebeovládání a trpělivosti, což jsou kompetence využitelné nejen v další střelecké praxi. Schůzky střeleckého kroužku budou probíhat

vždy v pátek odpoledne, na střelnici Klubu střelců Smiřice, a to již od 13. 9. 2019, přičemž zimní přestávka v prosinci a lednu bude nahrazena v září a v červnu.

Sportovní lezení /od 1. do 9. třídy/
vedoucí: Eva Greplová, Jakub Drbohlav

Přijďte se naučit základem techniky a bezpečnosti sportovního lezení na umělé stěně, které rozvíjí fyzickou zdatnost, smysl pro rovnováhu, schopnost rozhodování a zodpovědnost. Kroužek probíhá ve dvou skupinách podle věku formou her a sou-těží na umělé stěně v Černožicích.

Stolní tenis /od 4. do 9. třídy/
vedoucí: Tomasz Raszka

Můžete se pravidelnými turnaji zdokonalit v tomto atraktivním sportu a třeba i reprezentovat školu v okresních turnajích AŠSK. V rámci kroužku budeme soutěžit v celoroční soutěži, jejíž součástí budou duely ve dvouhrách, čtyřhrách a „obíhač-kách“. Zúčastníme se soutěže Liga škol ve stolním tenise.

STREET DANCE – taneční kroužek /od 1. do 6. třídy/
vedoucí: Tereza Semeráková, Kristýna Valešová
„Tancem pomáháme vyjádřit své vnitřní já.“ Otevíráme nový kroužek pro děti od 6 do 12 let s cílem naučit děti vnímat hudbu a toto vnímání spojit s pohybem těla.

Šikulka a minivařeníčko /od 1. do 3. třídy/
vedoucí: Ivana Špryňarová
Základy malování, kreslení a netradičních výtvarných technik (batika, ubrousková technika, zažehlování korálků, modelování) se budou pravidelně střídát se zábavným minivařeníčkem.

TLAPKY – kynologický kroužek /od 3. do 9. třídy/
vedoucí: Edita Labíková

Děti si mohou vyzkoušet péči o pejska dříve, než jim rodiče pořídí vlastního. Naučí se vše potřebné o čtyřnohých kamarádech. Mohou pomoci s výcvikem a s pejskem se pomazlit. Ví-tány jsou i děti se svým vlastním pejskem! Začátečníci budou mít kroužek 1 hodinu a pokročilí 2 hodiny. První schůzka se koná již od 11. 9., v zimních měsících bude v činnosti přestávka, která bude nahrazena v září a v červnu.

Víš si rady s češtinou? /pro 9. třídu/
vedoucí: Renata Voženilková

Kroužek zaměřený na přípravu na přijímací zkoušky formou klasického procvičování, výukových PC programů, testů CERMAT a práce na základě individuálních potřeb a požadavků dětí.

Volejbal /pro 7. a 9. třídu, studenty SŠ a VŠ/
vedoucí: Bohumil Valášek

Můžete se zúčastnit 2x týdně, ve čtvrtek i v neděli. Poplatek 30,- Kč za 1 návštěvu vybírá vedoucí kroužku před zahájením hry v tělocvičně, můžete se tedy zúčastňovat i nepravidelně. Z tohoto důvodu se přihláška na volejbal pro studenty nevy-plňuje!

Zdravotnický kroužek /od 3. do 9. třídy/
vedoucí: Andrea Pacáková

Naučíte se poskytovat první pomoc – jak postupovat při ohrožení života, při úrazech a náhlých zdravotních problémech. Účast na dětských soutěžích Českého červeného kříže. Kroužek povede zdravotní sestra dětské chirurgie FN HK Andrea Pacáková.

ROZVRH ZÁJMOVÝCH KROUŽKŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

<i>název kroužku</i>	<i>den schůzky</i>	<i>čas schůzky</i>	<i>vedoucí kroužku</i>	<i>místo schůzky</i>
Pohybový	Pondělí	13.30–14.30	Veronika Andryšová, Martin Ivan	tělocvična
DER, DIE, DAS – baví nás! (5.–6. třída – začátečníci)	Pondělí	13.00–14.00	Ilona Vlčková	DDM
Atypické sportovní aktivity	Pondělí	16.00–18.00	Tomasz Raszka	tělocvična
DER, DIE, DAS – baví nás! (7.–9. třída)	Pondělí	14.00–15.00	Ilona Vlčková	DDM
Florbal – dívky	Pondělí	14.30–16.00	Tomasz Raszka	tělocvična
Atypické sportovní aktivity	Pondělí	16.00–18.00	Tomasz Raszka	tělocvična
Stolní tenis	Úterý	15.00–16.00	Tomasz Raszka	tělocvična
Basketbal	Úterý	16.00–17.00	Tomasz Raszka	tělocvična
Roztleskávačky IRIS (10–15 let)	Úterý	16.30–18.30	Lenka Čuperková	DDM
Keramika a výtvarné činnosti I.	Středa	12.45–14.15	Jarmila Dürerová	ZŠ (učebna keramiky)
Počítač a internet	Středa	12.30–14.30	Milan Marek	ZŠ (učebna VT2)
Šikulka a minivařeníčko	Středa	13.00–14.30	Ivana Špryňarová	DDM
Florbal I. (1.–3. třída)	Středa	13.15–14.45	Tomasz Raszka, Martin Ivan	tělocvična
Matematika pro bystré hlavy (9. třída)	Středa	13.20–14.50	Kateřina Hronešová	ZŠ (9. třída) od 11. 9.
ANAX – přírodovědný kroužek	Středa	14.00–16.00	Tomáš Hlaváček	ZŠ (přírodovědná učebna) nebo Obora – od 4. 9.
Sportovní střelci	Středa	14.00–19.00	Martin Vohnout, Jana Tichá	ZŠ (střelecká učebna)
Keramika a výtvarné činnosti II.	Středa	14.20–15.50	Jarmila Dürerová	ZŠ (učebna keramiky)
LEGO roboti	Středa	14.30–16.30	Milan Marek	ZŠ (učebna VT2)
Florbal II. (4.–5. třída)	Středa	14.45–16.15	Tomasz Raszka, Martin Ivan	tělocvična
Hry stokrát jinak	Středa	15.30–16.30	Jana Zapadlová	školní družina
TLAPKY – kynologický kroužek	Středa	16.00–17.30	Edita Labíková, Kristýna Labíková	Útulek psů Tlapky od 11. 9.
Florbal III. (6.–9. třída)	Středa	16.15–18.00	Tomasz Raszka, Martin Ivan	tělocvična
Sportovní lezení I.	Středa	16.30–17.30	Eva Greplová, Jakub Drbohlav	Kulturní dům Černožice
Sportovní lezení II.	Středa	17.30–18.30	Eva Greplová, Jakub Drbohlav	Kulturní dům Černožice
Anglický jazyk – dospělí – pokročilí	Středa	17.30–19.00	Radmila Dolanská	DDM
Anglický jazyk – dospělí – mírně pokročilí	Středa	19.00–20.30	Radmila Dolanská	DDM
Víš si rady s češtinou? (9. třída)	Čtvrtek	14.50–15.50	Renata Vozenílková	ZŠ (9. třída) od 12. 9.
Atletika pro nejmenší I. (1.–3. třída)	Čtvrtek	15.00–16.00	Martin Ivan	tělocvična
Rybářský kroužek	Čtvrtek	15.30–16.30	David Bárta, Miroslav Charousek	DDM
Zdravotnický kroužek	Čtvrtek	15.30–17.00	Andrea Pacáková	DDM
Atletika pro nejmenší II. (4.–5. třída)	Čtvrtek	16.00–17.00	Martin Ivan	tělocvična
Roztleskávačky Berušky (6–10 let)	Čtvrtek	16.30–18.30	Lenka Čuperková	DDM
Volejbal (pro 7.–9. třídu a pro studenty)	Čtvrtek	18.00–19.00	Bohumil Valášek	tělocvična
Malá kopaná	Pátek	13.00–14.30	Karel Zemek	tělocvična
Sportovní střelba z malorážových zbraní	Pátek	14.00–15.30	Václav Klimeš, Petr Krejčí	Střelnice od 13. 9.
Střelecký	Pátek	14.30–16.00	Aleš Šob, Miroslav Charousek, Jana Tichá, Lukáš Tichý	ZŠ nebo střelnice
Badminton I. (4.–6. třída)	Pátek	14.30–16.00	Aleš Šob, Simona Dostálová	tělocvična
STREET DANCE	Pátek	16.30–18.00	Tereza Semeráková, Kristýna Valešová	DDM
Roztleskávačky IRIS (10–15 let)	Pátek	16.30–18.30	Lenka Čuperková	Kulturní dům Černožice – v pátek pouze do prosince, od ledna pouze ÚT v DDM
Badminton II.(7.–9. třída+SŠ)	Pátek	16.00–17.30	Aleš Šob, Simona Dostálová	tělocvična
Volejbal (pro 7.–9. třídu a pro studenty)	Neděle	20.00–21.00	Bohumil Valášek	tělocvična

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE, Palackého 205, 503 03 Smiřice, tel. 495 422 816
www.ddm.mestosmirice.cz • www.zs.mestosmirice.cz

Aleš Šob – tel. 604 954 153, Tomasz Raszka – tel. 604 655 437, Martin Ivan – tel. 604 629 920,
 Jana Klikošová – tel. 733 577 720

Vážení rodiče,

podle Školského zákona jsme povinni mít od Vás některé osobní údaje dítěte, jsou to údaje uvedené **na přihlášce do zájmových kroužků** a jsou uloženy v matrice DDM (jméno a příjmení, datum narození, státní občanství a místo trvalého pobytu dítěte). Další údaje nám můžete nebo nemusíte poskytnout.

V souvislosti s ochranou osobních údajů (GDPR) si Vás dovoluji požádat o vyplnění níže uvedeného dokumentu. Je to souhlas se zpracováním dalších osobních údajů, které právě již nemusíte poskytnout.

PROSÍM, pokud k tomu nemáte naprosto zásadní důvody, abyste nám důvěřovali a dali nám souhlas ve všech oblastech. Níže je podrobně uvedeno, kdy a proč tyto údaje potřebujeme a využijeme je jen v nezbytných případech. Telefonní čísla a emailové adresy zejména vedoucím kroužků usnadňují komunikaci s Vámi při řešení nenadálých situací (změna termínu kroužku, úraz, zpoždění příjezdu z akce, sdělení důležité informace, apod.). Také Vás informujeme o aktuálních příležitostných akcích pořádaných pro Vaše děti. Elektronicky již budeme zprávy rozesílat pouze tak, aby Váš email byl skrytý pro ostatní adresáty. **Fotografie a úspěchy dětí naopak zveřejňujeme rádi**, děti se na fotky z akcí, soutěží a táborů velice těší a myslím, že potěší i Vás, rodiče. Také s radostí zveřejňujeme výsledkové listiny soutěží, kde naše děti dosáhly úspěchů!

Například na střeleckém kroužku si občas uspořádáme vlastní závody o drobné ceny, nedokážeme si představit situaci, že bychom úspěšné dítě dekorovali zvláště, mimo ostatní děti, protože se nemůže fotit. Naopak pořízená fotografie uschovaná na památku může zaznamenat mimořádný zážitek v životě dítěte.

Vaše údaje a údaje dětí pečlivě v DDM chráníme. Vždy jsme to tak dělali i před účinností směrnice o ochraně osobních údajů (GDPR) podle dřívějšího zákona o ochraně osobních údajů (č. 101/2000 Sb.).

PROSÍM, vyplňte tento dotazník s rozvahou ve prospěch Vašich dětí. DĚKUJI a přeji Vám úspěšný nový školní rok!

Aleš Šob, DDM Smiřice

Dům dětí a mládeže, Palackého 205, 503 03 Smiřice

Souhlas se zpracováním osobních údajů

Na základě žádosti správce osobních údajů, kterým je **Dům dětí a mládeže, Palackého 205, 503 03 Smiřice,**
IČ 62695380 **uvádím níže v tabulce,**

zda POSKYTUJI nebo NEPOSKYTUJI souhlas se zpracováním osobních údajů dítěte nebo zákonného zástupce:

Zákonný zástupce dítěte:

Dítě (subjekt údajů):

Jméno a příjmení:..... Jméno a příjmení: .....

Datum narození:..... Datum narození:.....

Současně prohlašuji, že mi byly poskytnuty následující informace:

- **Kontaktní údaje správce:**

doručovací adresa:	Dům dětí a mládeže, Smiřice Palackého 205, 503 03 Smiřice
adresa datové schránky:	a7qkjyp
telefon:	+420 495 422 816
e-mail:	ddm@mestosmirice.cz
- Správce jmenoval pověřence pro ochranu osobních údajů. Kontaktní údaje pověřence pro ochranu osobních údajů:

titul, jméno, příjmení:	Ing. Marek Jakubský
e-mailová adresa:	marek.jakubsky@csystem.cz
telefon:	602 788 776
- Svůj souhlas mohu kdykoliv odvolat. Odvoláním souhlasu není dotčena zákonnost zpracování založená na souhlasu uděleném před jeho odvoláním. Souhlas mohu odvolat písemným prohlášením adresovaným:
  - na doručovací adresu správce
  - datovou zprávu do datové schránky správce
  - osobně správci na jeho doručovací adrese v provozní době: 7.30–12.00 a 13.00–16.00 hodin v pracovní den
  - e-mailem z e-mailové adresy, která je předmětem tohoto souhlasu
- Osobní údaje jsem poskytl(-a) dobrovolně. Poskytnutí osobních údajů není zákonným ani smluvním požadavkem pro plnění právní povinnosti nebo uzavření smlouvy. Případné odvolání souhlasu s dalším zpracováním osobních údajů pro mě nebude mít žádné právní ani jiné důsledky, neboť právní základ zpracování těchto osobních údajů není založen na jiném důvodu, než je můj souhlas.
- Mám právo požadovat od správce přístup k mým osobním údajům, jejich opravu nebo výmaz, popřípadě omezení zpracování, a vznést námitku proti zpracování, jakož i právo na přenositelnost údajů.
- Mám právo podat stížnost u dozorového úřadu.
- Správce nemá v úmyslu předávat osobní údaje do třetích zemí nebo mezinárodních organizací.
- Byl(-a) jsem rovněž upozorněn(-a), že informace podle NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) budou k dispozici od 25. 5. 2018 v provozní době organizace u ředitele DDM a na webových stránkách správce www.ddm.mestosmirice.cz.

Přehled osobních údajů pro poskytnutí/neposkytnutí konkrétních souhlasů

OSOBNÍ ÚDAJ	ÚČEL ZPRACOVÁNÍ	DOBA POSKYTNUTÍ SOUHLASU	PŘÍJEMCI OSOBNÍCH ÚDAJŮ	Dávám SOUHLAS	
				ANO	NE
Zdravotní pojišťovna dítěte Rodné číslo dítěte	1. Pro účel neodkladné návštěvy lékaře – úraz, nemoc (např. na letním táboře) 2. při finančním plnění pojišťovny za školní úraz (bolestné) 3. při zajištění pojištění léčebných výloh při akci v zahraničí (např. na pozvání do družebního města Boguszów-Górcze) TYTO ÚDAJE ZÍSKÁME POUZE V PŘÍPADĚ ÚČASTI NA TÁBOŘE, PŘI ÚRAZE NEBO PŘI CESTĚ DO ZAHRANIČÍ – jinak je nepotřebujeme.	po dobu členství v DDM	poskytovatelé zdravotních služeb, pracovníci pojišťovny	ANO ¹	NE ¹
Jméno a příjmení dítěte	1. při prezentaci úspěchů dítěte v soutěžích apod. (web, média apod.) 2. prezentace výrobků dětí (výstavy, výzdoba DDM) JE NÁM VELKOU RADOSTÍ PREZENTOVAT ÚSPĚCHY VAŠICH DĚTÍ – věříme, že i Vás, rodiče, to velmi potěší	po dobu členství v DDM	děti, zaměstnanci DDM, rodiče, veřejnost, média a jejich odběratelé	ANO ¹	NE ¹
Jméno a příjmení dítěte	1. při účasti dítěte na akci hrazené z dotace (KÚ, EU apod.) TYTO ÚDAJE ZÍSKÁME POUZE, POKUD JE AKCE DOTOVÁNA A POSKYTOVATEL VYŽADUJE SEZNAM ZÚČASTNĚNÝCH DĚTÍ	po dobu členství v DDM	poskytovatelé dotace	ANO ¹	NE ¹
Fotografie, audio záznam, videozáznam dítěte	Prezentace činnosti DDM (kroužky, akce, tábory apod.) JE NÁM VELKOU RADOSTÍ PREZENTOVAT ÚSPĚCHY VAŠICH DĚTÍ – věříme, že i Vás, rodiče, to velmi potěší	po dobu členství v DDM	veřejnost, zřizovatel školy, média a jejich odběratelé	ANO ¹	NE ¹
Číslo bankovního účtu rodiče	V případě provedení bezhotovostní platby kroužků a akcí DDM apod. ČÍSLO ÚČTU ZÍSKÁME POUZE PŘI VAŠI DOBROVOLNÉ PLATBĚ NA ÚČET DDM	po dobu členství v DDM	účetní, ředitel, peněžní ústavy	ANO ¹	NE ¹
E-mail rodiče	rychlý způsob komunikace vedoucího kroužku s rodiči aktuální nabídka akcí DDM pro děti EMAIL ZÍSKÁME POUZE POKUD HO UVEDETE NA PŘIHLÁŠKU NEBO NÁM POŠLETE EMAILOVOU ZPRÁVU	po dobu členství v DDM	zaměstnanci DDM	ANO ¹	NE ¹
Telefonní číslo rodiče	rychlý způsob komunikace vedoucího kroužku s rodiči rychlý způsob aktuálního informování rodičů v době, když jsou děti na akci s DDM (např. zpoždění vlaku apod.) TELEFONNÍ ČÍSLO ZÍSKÁME, POUZE POKUD HO UVEDETE NA PŘIHLÁŠKU NEBO NÁM SAMI ZATELEFONUJETE	po dobu členství v DDM	zaměstnanci DDM	ANO ¹	NE ¹
Třída, ročník školní docházky	Tuto informaci potřebujeme pro správné zařazení dítěte do příslušné věkové skupiny. TŘÍDU A ROČNÍK ZÍSKÁME POUZE POKUD HO UVEDETE NA PŘIHLÁŠKU	po dobu členství v DDM	zaměstnanci DDM	ANO ¹	NE ¹
Jméno, příjmení, adresa trvalého pobytu, datum narození dítěte	Poskytnutí údajů ubytovatelům (např. letní tábor) nebo dopravcům či organizátorům sportovních, kulturních a společenských akcí (např. pro poskytnutí hromadných slev) TYTO ÚDAJE ZÍSKÁME POUZE Z PŘIHLÁŠKY V PŘÍPADĚ ÚČASTI DÍTĚTE NA TÁBOŘE NEBO AKCI	po dobu členství v DDM	poskytovatelé ubytování, dopravy, jež bude dítě na akci DDM využívat	ANO ¹	NE ¹

vybrané zakroužkujte

V případě potřeby uveďte připomínku, vyjádření k uvedenému přehledu:

Ve Smiřicích, dne: ..... Podpis zákonného zástupce dítěte: .....

Příloha č. 3 Leták s nabídkou výletu do Pece pod Sněžkou v období podzimních prázdnin 2019

DDM Smiřice

Dům dětí a mládeže Smiřice

připravil akce na **PODZIMNÍ PRÁZDNINY**

Turistický 4-denní výlet do Pece pod Sněžkou

*Pěší výlet na Sněžku, dětská aréna Lemurie, koupání v bazénu – hotel
Horizont, výlet do herní krajiny Pecka, horská služba*

úterý – pátek 29. 10. – 1. 11. 2019

Připravili jsme pro děti čtyřdenní výlet do Pece pod Sněžkou, kde budeme ubytováni v krásném areálu lyžařského střediska Krkonoš, v ozdravovně Karkulka.

Děti se mohou těšit na:

- návštěvu dětské arény Lemurie, kde se děti vyblbnou na prolézačkách, skluzavkách a trampolínách
- celodenní výlet na nejvyšší horu České Republiky Sněžku
- pobyt v bazénu, vířivce nebo sauně v hotelu Horizont
- procházku na herní krajinu Pecka, ve které nás čeká spousta zábavy s velikými dřevěnými zvířaty (jelen, rys,...)
  - zde bude možnost zakoupit dřevěnou kuličku, kterou děti využijí při zdolávání několika vodních a mechanických překážek (cena 100,-)
- prohlídku techniky horské služby
- taneční podložky Dance pad, Xbox, společenské hry, stolní tenis

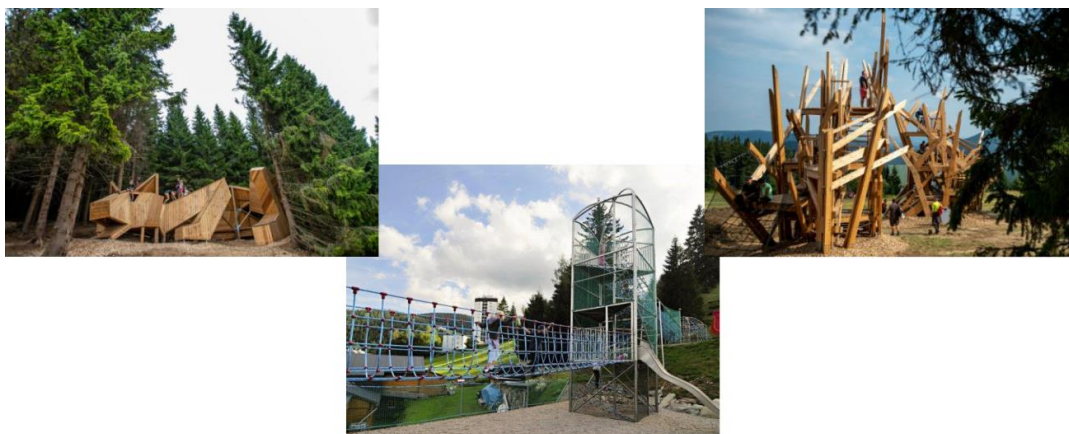
Sraz: v úterý v 7:00 hodin na vlak. nádraží ve Smiřicích
Návrat: v pátek v 16:50 hodin na vlak. nádraží ve Smiřicích
Cena: 1 700,- Kč (sleva pro členy DDM)
2 200,- Kč (ostatní)

(v ceně je zahrnuto: doprava, ubytování, strava – plná penze – začínáme v úterý obědem a končíme obědem v pátek, vstup do bazénu a dětské arény Lemurie)

Informace: pan Martin Ivan, tel. 732 103 100

Více na: www.ozdravovnapec.cz; www.relaxpark.cz; www.pec-ka.cz

S sebou: teplé oblečení a obuv, pláštěnku, plavky, ručník, pyžamo, spodní prádlo, ponožky, tričko, mikina, tepláky, batůžek, přezůvky, hygienické potřeby, kapesné, hru do vlaku.

Příhlášky a peníze odevzdávejte v DDM Smiřice do pondělí 21. 10. 2019 do 16.00 hodin

Příloha č. 4: Přepis rozhovoru s matkou dítěte, jež navštěvuje zájmové kroužky DDM Smiřice

Lenka 46 let, dcera Adéla 10 let

1. Využívá Vaše dítě zájmové aktivity DDM Smiřice? Pokud ano pak prosím odpovězte na otázky č. 2-12, pokud je Vaše dítě nevyužívá, tak prosím odpovězte na otázku č. 13.

Moje dcera chodí do DDM Smiřice už od 1. třídy.

2. Jste spokojená s činností DDm Smiřice?

Jsem spokojená, neustále se zlepšuje, rozšiřují se činnosti, nabídka.

3. Je nabídka volnočasových aktivit dostatečná? Pokud ne, můžete uvést, jaké aktivity Vám v nabídce chybí?

DDM Smiřice nabízí hodně kroužků, ale dceři chybí nějaké tancování. Také je vždy velmi brzo obsazen letní tábor a hlavně příměstský tábor, tam skoro vůbec není možné dítě přihlásit. Také by bylo dobré, aby bylo víc soutěží a turnajů v době ředitelského volna nebo během prázdnin ve školním roce.

4. Vyhovuje Vám provozní doba kroužků?

Jak u kterých, chápu, že se děti musí v tělocvičně vystřídat nebo pedagogové často vedou kroužky až po svém zaměstnání. Moje dcera do Smiřic dojíždí autobusem, takže to je problém, že vyučování končí třeba ve 14 hodin a kroužek začíná až v 15:30. Ale vyřešili jsme to, po skončení vyučování může jít dcera do DDM Smiřice, kde může čekat na začátek kroužku.

5. Jste spokojeni s přístupem volnočasových pedagogů a provozního personálu?

Všichni pedagogové jsou úžasní, mají znalosti, k dětem super přístup.

6. Jste spokojeni s materiálním vybavením DDM Smiřice?

Myslím, že v DDM Smiřice mají děti vše, co potřebují, mají i dostatek sportovního vybavení, třeba na letní tábor.

7. Jsou nabízené zájmové kroužky pro Vás a Vaše děti finančně dostupné?

Letos se kroužky zdražily, dcera chodí na 3 kroužky, takže platíme 3 600,- Kč za rok. Pokud rodiče pracují, tak to snad není problém.

8. Myslíte, že podpora zřizovatele (Města Smiřice) je dostatečná?

Myslím, že ano. Smiřice jsou poměrně malé město. Třeba děti z okolních větších měst takové možnosti nemají a volnočasové aktivity nabízí většinou soukromé organizace a jsou výrazně dražší.

9. Co by se podle Vás mělo v činnosti DDM Smiřice zlepšit?

Nevím, dcera (a přrdtím oba synové) tam chodí ráda. Dcera je šikovná na atletiku, potřebovala by nějaký pořádný trénink, ale chápu, že v rámci DDM Smiřice tohle nelze. Bohužel my ji nemůžeme vozit třeba do Hradce Králové do nějakého sportovního oddílu.

10. Co je podle Vás v DDM Smiřice dokonalé (perfektní)?

Perfektní jsou volnočasové pedagogové, jejich nadšení pro práci, dělají i něco navíc, o víkendech pořádají turnaje, jezdí s dětmi na exkurze a pobyty.

11. Myslíte, že DDM Smiřice nabízí něco víc než ostatní DDM v okolí?

Určitě. Víc kroužků, akce ve Smiřicích, soutěže, turnaje, snaží se vyhovět, třeba někteří rodiče mohou kroužky platit po částech, pokud nemají dostatek financí.

12. Využívají Vaše děti i volnočasové aktivity v době školního volna?

Určitě, hlavně když je ředitelské volno. Dcera miluje výlety do zábavních parků jako je Tongo, nebo Fly zone, nebo do Aquaparku.

Ještě bych chtěla říct k těm kroužkům, že dcera je nadšená ze zdravotního kroužku, který vede zdravotní sestřička Andrea z Fakultní nemocnice Hradec Králové. V květnu 2019 byli na soutěži v Jičíně, kde vyhráli a pak jeli do Svitav na krajské kolo, kde byli na 2. místě v soutěži Hlídek mladých zdravotníků. Také se jí líbila 3. denní exkurze do Karlových Varů na záchranářský polygon. Jeli vlakem, autobusem, byli v Aquacentru, prohlédli si centrum Karlových Varů.

Příloha č. 5 Přepis rozhovoru s dítětem, které se účastní zájmových kroužků DDM Smiřice - Adéla 10 let

1. Navštěvuješ v tomto školním roce nějaké zájmové kroužky? Pokud ano tak odpověz na otázky č. 2-7. Pokud ne na tak na otázku č. 8.

Ano, chodím do zdravotnického, na keramiku a na badminton.

2. Do kolika kroužků v tomto roce chodíš, do kolika jsi chodila v minulém školním roce?

Letos chodím do 3. Loni jsem chodila do 5. kroužků. To jsem ještě chodila na stolní tenis a na florbal.

3. Jak jsi spokojená s vedoucími kroužků, jsou hodní, mají odpovídající znalosti?

Paní učitelka na keramiku je moc hodná, vyrábíme hezké výrobky, můžeme si říct co bychom chtěli vyrábět. Andrea na zdravotním kroužku je moc chytrá, je to zdravotní sestřička, všechno ví, dokonce opravuje i pana učitele, co učí první pomoc ve škole. Taky jsme hlavně díky ní vyhráli soutěž Hlídky malých zdravotníků. Já chci být zdravotní sestřička, tak tam chodím ráda a ráda se všechno o první pomoci učím. Pan učitel na badmintonu i nová paní učitelka jsou hodní, hrajeme vždycky na 4. sítích a skvěle si zahrajeme. Taky hrajeme obíhanou, tu mám ráda.

4. Jaký kroužek by si chtěla navštěvovat, ale DDM Smiřice ho nenabízí?

Já ráda tancuji, ale mamka nechce, abych chodila na mažoretky nebo na roztleskávačky, tak nějaké tancování, to by mě bavilo.

5. Kolik jsou tvoji rodiče ochotni zaplatit kroužků?

Letos mi zaplatitli 3, loni 5 kroužků. Ale teď mám míň kroužků ne kvůli penězům, ale protože už mě nevzali do družiny, jezdím domů autobusem a autobusů jezdí málo, tak proto.

6. Jak se ti líbí prostory (vybavení) DDM Smiřice, je něco, co ti v DDM Smiřice chybí?

Nejvíce se mi tam líbí taneční koberec a taky ta herní konzole jak je propojená s televizí a hrajem na ní hry. Mě se tam líbí všechno a nic mi tam nechybí.

7. Využíváš volnočasové aktivity o prázdninách a v době ředitelského volna?

Byla jsem dvakrát na letním táboře a taky několikrát na příměstském táboře, mamka jednou dělala na příměstském táboře i paní učitelku, tak jsem jela taky, byly jsme ve Fajnparku, na výletě v Pardubicích na lodi, ve vodním světě, hráli jsme hry a soutěžili jsme. Jezdím ráda do Aquaparku do Pardubic nebo do Tonga a do Flyzone. Jezdíme vlakem a autobusem.

Další postřehy: Do DDM chodím čekat, než mi začne kroužek, abych nemusela být venku. S vedoucími je legrace, hlavně s panem Raszkou. Už se těším na výlet do Karlových Varů se zdravotním kroužkem.

Příloha č. 6 Rozhovor s dospělou účastnicí zájmových kroužků DDM Smiřice (kurz Anglického jazyka)

1. Jak jste spokojená s vyučujícím, s jeho způsobem výuky, s jeho kvalifikací?

Není tak flexibilní, je vidět, že moc necestovala do anglicky mluvících zemí, někdy bych uvítala více konverzovat.

2. Vyhovuje Vám doba konání jazykového kurzu?

Mě ano, je to večer, pro mě ideální, nejsem ze Smiřic, ale mám auto, takže nejsem vázaná na hromadnou dopravu.

3. Připadá Vám adekvátní cena za jazykový kurz?

Myslím, že ano, když to rozpočítám na jednotlivou hodinu.

4. Jak hodnotíte prostory a vybavení DDM Smiřice?

DDM Smiřice je nově opraveno, i vnitřní vybavení je pěkně tu čisto. Je vidět, že se dobře stará personál i zřizovatel, na tak malé město jakým Smiřice jsou to super.

5. Uvítala byste rozšíření nabídky kroužků pro dospělé, případně nějaké jednorázové akce?

Já bych uvítala nějaké ruční práce, nějaké tvoření, třeba techniku decoupage, pletení z proutí, možná i šití, ale spíše nějaké jednorázové akce, ne pravidelný kroužek.

Prostor pro další podněty:

Jsem ráda, že kroužek Anglického jazyka je, mám to do Smiřic blízko a alespoň mě to donutí, učit se, přemýšlet v Anglickém jazyce. Mám možnost konverzace v Anglickém jazyce.